

STATUS DIVLJE SVINJE (*Sus scrofa* L.) NA OTOKU KRKU

Dujmović, Nikola

Master's thesis / Diplomski rad

2012

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:151:174132>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

**Fakultet
agrobiotehničkih
znanosti Osijek**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Agrobiotechnical
Sciences Osijek - Repository of the Faculty of
Agrobiotechnical Sciences Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Nikola Dujmović, absolvent
Sveučilišni diplomski studij Zootehnika
Smjer: Lovstvo i pčelarstvo

STATUS DIVLJE SVINJE (*Sus scrofa L.*) NA OTOKU KRKU

Diplomski rad

Osijek, 2012.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Nikola Dujmović, absolvent
Sveučilišni diplomski studij Zootehnika
Smjer: Lovstvo i pčelarstvo

STATUS DIVLJE SVINJE (*Sus scrofa L.*) NA OTOKU KRKU

Diplomski rad

Povjerenstvo za obranu diplomskog rada:

doc. dr. sc. Siniša Ozimec, predsjednik
prof. dr. sc. Tihomir Florijančić, član i voditelj
mr. sc. Ivica Bošković, član

Osijek, 2012.

Zahvala:

Zahvaljujem se prof.dr.sc.Tihomiru Florijančiću za mentorstvo i pomoć tijekom studiranja.

Zahvaljujem se kolegama moje generacije izvarednog studija lovstva i pčelarstva:
Ivi , Dragoslavu, Damiru, Dariju, Josipu i Ivici za međusobnu suradnju.

Zahvaljujem prijateljima koji su mi ustupili svoje fotografije za ovaj rad.

Posebna zahvala ide mojoj supruzi Marijani na pomoći i razumjevanju koju mi je pružila tijekom studiranja.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Biologija i ekologija divlje svinje (<i>Sus scrofa L.</i>)	2
2.1 Znanstvena klasifikacija	2
2.2 Zakonska klasifikacija	2
2.3 Zakonska klasifikacija u odnosu na otok Krk.....	2
2.4 Rasprostranjenost.....	4
2.4.1 Svijet.....	4
2.4.2 Hrvatska.....	5
2.4.3 Otok Krk.....	5
2.4.4 Dolazak divljih svinja na otok Krk.....	6
2.5 Eksterijer.....	11
2.5.1 Eksterijer na otoku Krku.....	12
2.6 Razmnožavanje	13
2.6.1 Razmnožavanje na otoku Krku	13
2.7 Prehrana	14
2.7.1 Prehrana na otoku Krku	14
2.8 Procjena dobi	16
2.8.1 Procjena dobi na otoku Krku	16
3. Bonitiranje lovišta za cijeli otok Krk.....	17
3.1 Utvrđivanje lovnoproduktivnih površina (LPP)	17
3.2 Određivanje gospodarskog kapaciteta	18
4. Lov divlje svinje	26
4.1 Lov na otoku Krku	27
4.2 Izlučenje divljih svinja s otoka Krka od pojave do 31. ožujka 2012. godine po lovnim godinama	28
4.2.1 Podaci iz lovne godine 2007./2008.	29
4.2.2 Podaci iz lovne godine 2008./2009.	31
4.2.3 Podaci iz lovne godine 2009./2010.	33
4.2.4 Podaci iz lovne godine 2010./2011.	35
4.2.5 Podaci iz lovne godine 2011./2012.	37
4.2.6 Ukupni podaci za razdoblje od 01.04.2007. do 31.03.2012.	39
5. Analiza trofeja veprova u medalji stečenih na otoku Krku	42
6. Bolesti divljih svinja.....	45
6.1 Bolesti divljih svinja na otoku Krku	45
6.2 Trihinelozna (<i>Trichinelosis</i>)	45
7. Zaključak	47
8. Literatura	48
9. Sažetak.....	50
10. Summary	51

Popis Tablica:

Tablica 1: Maksimalna površina pojedinih kultura zemljišta za izračunavanje lovnoproduktivne površine za divlju svinju	17
Tablica 2: Izračunavanje LPP-a za divlju svinju za otok Krk	18
Tablica 3: Bonitiranje za krupnu divljač	18
Tablica 4: Bonitiranje za divlju svinju za cijeli otok Krk.....	18
Tablica 5: Ukupno izlučenje divljih svinja po lovnim godinama, lovištima i za cijeli otok Krk	28
Tablica 6: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2007. do 31.03.2008. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi.....	29
Tablica 7: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2007. do 31.03.2008. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima	30
Tablica 8: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2007. do 31.03.2008. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama	30
Tablica 9: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2008. do 31.03.2009. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi.....	31
Tablica 10: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2008. do 31.03.2009. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima	32
Tablica 11: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2008. do 31.03.2009. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama	32
Tablica 12: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2009. do 31.03.2010. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi.....	33
Tablica 13: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2009. do 31.03.2010. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima	34
Tablica 14: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2009. do 31.03.2010. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama	34
Tablica 15: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2010. do 31.03.2011. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi.....	35
Tablica 16: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2010. do 31.03.2011. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima	36
Tablica 17: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2010. do 31.03.2011. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama	36

Tablica 18: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2011. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi.....	37
Tablica 19: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2011. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima	38
Tablica 20: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2011. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama	38
Tablica 21: Ukupno izlučenje divljih svinja po lovnim godinama od 01.04.2007. do 31.03.2012. i ukupno za otok Krk, po spolnoj i dobnoj strukturi.....	39
Tablica 22: Ukupno izlučenje divljih svinja od 01.04.2007. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk po mjesecima.....	40
Tablica 23: Ukupno izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2007. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk	40
Tablica 24: Stečene trofeje veprova u medalji do 31.03.2007. godine s otoka Krka	42
Tablica 25: Trofeje veprova u medalji od 01.04.2007. do 31.03.2012.godine s otoka Krka	43
Tablica 26: Postotak trofeja veprova u medalji od 01.04.2003. do 31.03.2012. godine s otoka Krka u odnosu na ukupno izlučenje divljih svinja sa prosječnim vrijednostima stečenih trofeja u medalji.....	44

Popis slika:

Slika 1: Prva divlja svinja odstreljena na otoku Krku 1974. g. (Foto: Aldo Vranić)	7
Slika 2: Izvađeni utopljeni jelen na plaži Baška 2008. g. (Foto: Goran Frgačić).....	9
Slika 3: Divlja svinja pliva u moru s otoka Cresa na Krk (Foto: RTL TV)	9
Slika 4: Srna u moru pliva s kopna na otok Krk (Foto: HRT).....	9
Slika 5: Divlja svinja (Foto: Internet magazin poljoprivreda i selo)	11
Slika 6: Karta otoka Krka s podijelom na lovišta i oznakom lovnih jedinica (Izvor: Statut Lovačkog društva «Orebica» Krk, 2012.)	21
Slika 7: Pogled na sj. istočni dio otoka Krka - lovište VIII/101 Krk (Foto: Nikola Dujmović).....	22
Slika 8: Pogled na centralni dio otoka Krka, «Omišljanski lug» - lovište VIII/101 Krk (Foto: Nikola Dujmović)	22
Slika 9: Pogled na otok Krk iz Fužina - lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj).....	22
Slika 10: Poplavljen livada u zimi »Dobrinjski lug« - lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj)	23
Slika 11: Poplavljen livada u proljeće »Dobrinjski lug« -lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj)	23
Slika 12: Jezero kraj Njivica - lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj).....	23
Slika 13: Pogled na južni dio otoka Krka na lovište VIII/101 Krk iz lovišta VIII/17 Punat (Foto: Andrej Radelj)	24
Slika 14: Pogled na otok Krk jugoistočni dio Bašćanska kotlina - lovište VIII/1 Baška (Foto: Andrej Radelj)	24
Slika 15: Pogled na otok Krk jugoistočni dio - lovište VIII/1 Baška (Foto: Andrej Radelj)	24
Slika 16: Najviši vrh otoka Krka Obzova (568m.n.m.)-VIII/17 Punat (Foto: Andrej Radelj)	25
Slika 17: Pogled na jugozapadni dio otoka Krka- lovište VIII/17 Punat (Foto: Marijana Dujmović).....	25
Slika 18: Pogled na jugozapadni dio otoka Krka- lovište VIII/17 Punat (Foto: Nikola Dujmović).....	25
Slika 19: Vepar sa zlatnim trofejom; odstreljen u lovištu VIII/101 Krk 18. studenog 2007., lovac Mauro Mičetić, ocijenjen sa 124,15 točaka (Foto: Nikola Dujmović)	26
Slika 20: Najjače kljove vepra s otoka Krka; odstreljen u lovištu VIII/101 Krk 15. prosinca 2007. lovac Miljenko Drpić, ocijenjen sa 137,55 točaka (Foto: Nikola Dujmović)	42

1. Uvod

U Republici Hrvatskoj divlja svinja autohtona je vrsta divljači. Zahvaljujući svojim prirodnim sposobnostima u posljednjih desetak godina proširila je svoj areal i danas živi na većini velikih jadranskih otoka (Krk, Cres, Lošinj, Šolta, Brač, Hvar, Korčula, i dr.). Divlje svinje u potrazi za kvalitetnijim staništem, tjerane nagonom za širenjem svoje vrste plivanjem dolaze na otoke, gdje se veoma dobro snalaze, razmnožavaju i zauzimaju nove prostore. U ovom diplomskom radu istraživat ću divlju svinju na otoku Krku. Podatke o izlučenju divljih svinja i kvaliteti trofeja dobio sam na način da sam pojedinačno pregledavao i sumirao poslovnu dokumentaciju Lovačkog društva «Orebica» Krk (potvrde o podrijetlu divljači, zapisnike o obavljenom lovu, popise sudionika skupnog lova i tablice evidencije trofeja divljači). Uzrok dolaska novih vrsta na otok Krk prvenstveno leži u promjeni staništa otoka, ali i promjeni priobalja uz more na kopnu. U prošlosti priobalje je kamenjar bez raslinja, područje gdje su ljudi tlo maksimalno eksploatirali zbog svojih potreba, a danas na tom području raste niska šuma ili šikara. Takva situacija medvjeda, divlju svinju i jelena spušta sve do obale mora. Divljač tjerana nagonom za proširenjem svoje vrste nastavlja dalje i pliva na otoke. Dolaskom na otok dolazi u bolje i kvalitetnije neiskorišteno stanište gdje se prilagođava, zadržava, razmnožava i ostaje sa ciljem da ga zauzme i ne dozvoli da to učini neka druga vrsta. Na otoku Krku dok su ljudi živjeli od svog rada na zemlji, relativno veliki broj stanovnika prirodne resurse maksimalno iskorištava. Danas stanovništvo većinom živi od rada u poduzećima, turizmu i dr. djelatnostima, te dolazi do zapuštanja poljoprivrednih površina i stvaranja mira u staništu. U prirodi hrana je luksuz koji se ne baca, priroda se uvijek pobrine da tu hranu koju stvara netko konzumira i da se za nju bori. Upravo taj faktor uz mir u lovištu presudan je za pojavu i ostanak divlje svinje na otoku Krku. Diplomski rad rezultat je vlastitih terenskih istraživanja, opažanja i pregleda literature.

2. Biologija i ekologija divlje svinje (*Sus scrofa* L.)

2.1 Znanstvena klasifikacija

Prema znanstvenoj klasifikaciji (BORM i GARMS, 1981.) divlja svinja razvrstava se na sljedeći način:

Razred: **SISAVCI** (*Mammalia*)

Podrazred: **PRAVI SISAVCI** (*Theria*)

Nadred: **PLODVAŠI** (*Eutheria*)

Red: **DVOPAPKARI** (*Artiodactyla*)

Podred: **NEPREŽIVAČI** (*Nonruminantia*)

Porodica: **SVINJE** (*Suidae*)

Rod: **SVINJE** (*Sus*)

Vrsta: **DIVLJA SVINJA** (*Sus scrofa* LINNE)

2.2 Zakonska klasifikacija

Prema Zakonu o lovstvu (NN 140/05 i NN 75/09) divlja svinja spada u krupnu divljač zaštićenu lovostajem. Sukladno važećem Pravilniku o lovostaji (NN 67/10) za vepra, nazime i prase nema lovostaje, dok je na krmaču zabranjen lov od 01. veljače do 30. lipnja.

2.3 Zakonska klasifikacija u odnosu na otok Krk

Na temelju članka 81. Zakona o lovstvu (NN 140/05) Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva 11. travnja 2007. donosi Naredbu o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači kojom je odstrjel svinje divlje, jelena lopatara i čaglja dopušten tijekom cijele kalendarske godine, bez obzira na spol i dob, do potpunog uklanjanja iz lovišta. Lov divljači mora se obavljati u skladu s odredbama članka 41. stavak 1., članka 42. stavak 4., članka 64. stavak 1. točke 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10., članka 66. stavak 3. i 4., članka 67., članka 68. stavka 1. članka 70. i članka 74. Zakona o lovstvu. Lovozakupnici su obvezni ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva dostaviti podatke o izvršenom odstrjelu divljači po dobnoj i spolnoj strukturi do 05. u mjesecu za protekli mjesec, a izvršenje odstrjela potrebno je evidentirati u lovnogospodarskoj osnovi sukladno Pravilniku o sadržaju,

načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači. Ova Naredba stupa na snagu danom objave u «Narodnim novinama».

Na temelju članka 67. stavka 3. Zakona o lovstvu (NN 140/05) ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi 27. veljače 2007. Pravilnik o dopuni pravilnika o pasminama, broju i načinu korištenja lovačkih pasa za lov kojim se u pravilniku o pasminama, broju i načinu korištenja lovačkih pasa za lov (NN 62/06) u članku 11. iza stavka 4. dodaje novi stavak 5. koji glasi: «Iznimno od odredbe stavka 4. ovog članka goničima je dopušteno loviti i od 01. veljače do 01. kolovoza u svrhu provedbe naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači sukladno članku 81. Zakona o lovstvu». Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u «Narodnim novinama».

Na temelju članka 92. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11), ministrica zaštite okoliša i prirode donosi 17. travnja 2012. Naredbu o uklanjanju strane svojte iz prirode, iz otočnih ekosustava Republike Hrvatske. Ovom Naredbom naređuje se uklanjanje svih jedinki strane (alohtone) svojte, divlje svinje –Sus scrofa, iz otočnih ekosustava Republike Hrvatske radi sprječavanja daljnjeg širenja ove strane svojte i izazivanja štetnih posljedica za bioraznolikost Republike Hrvatske. Ova Naredba stupa na snagu danom objave u «Narodnim novinama».

Na temelju članka 28. točka 2. Statuta Primorsko goranske županije («Službene novine» broj 22/01), županijska skupština Primorsko-goranske županije je na sjednici 17. studenog 2005. donijela Odluku o mjerama poticanja lovaca glede uklanjanja medvjeda, čaglja, divlje svinje i jelena lopatara na otocima Primorsko-goranske županije. Mjera poticanja je novčani neto iznos za svaku trajno uklonjenu jedinku životinjske vrste medvjeda, čaglja, divlje svinje i jelena lopatara na temelju predočenog: izvješća o izvršenom lovu, potpisanog od strane ovlaštene osobe lovozakupnika, lovnika, odnosno lovočuvara i osobno lovca, potvrde o porijeklu divljači ovjerene od strane nadležne veterinarske institucije, fotografije trajno uklonjene divljači. Mjera poticanja za pojedinu jedinku uklonjene divlje svinje iznosi 200,00 kn. Mjera poticanja udvostručuje se za svaku živu trajno uklonjenu jedinku divljači navedene u ovoj Odluci.

Na temelju članka 28. točka 21. Statuta Primorsko-goranske županije («Službene novine» broj 23/09) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije («Službene novine» broj 26/09), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 23. sjednici održanoj dana 07. srpnja 2011. donijela je Odluku o mjerama poticanja lovozakupnika glede uklanjanja medvjeda, čaglja, divlje svinje i jelena lopatara na otocima

Primorsko-goranske županije. Mjera poticanja je novčani neto iznos za svaku trajno uklonjenu jedinku životinjske vrste iz Odluke. Novčani neto iznos za trajno uklonjenu divlju svinju iznosi 200,00 kn za pojedinu jedinku. U svrhu ostvarivanja prava na poticaj lovozakupnik je obvezan dokazati broj trajno uklonjenih jedinki životinjskih vrsta iz Odluke putem dostave dokumentacije u Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu Primorsko-goranske županije:

- preslike ovjerene potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova
- preslike ovjerenog laboratorijskog nalaza ovlaštene veterinarske stanice za izvršenu trihineloskopiju na kojem je naznačena veza s brojem potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova odnosno brojem markice.

Lovozakupnik je obvezan najkasnije do 10. u tekućem mjesecu dostaviti podatke s dokumentacijom za prethodni mjesec u Upravni odjel. Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o mjerama poticanja lovaca glede uklanjanja medvjeda, čaglja, divlje svinje i jelena lopatara na otocima Primorsko-goranske županije od 17. studenog 2005. Ova Odluka stupa na snagu danom objave u «Službenim novinama Primorsko-goranske županije».

2.4 Rasprostranjenost

2.4.1 Svijet

Naseljava gotovo cijelu Europu (nema je na Islandu, Irskoj, Engleskoj, Skandinaviji, Finskoj, Siciliji i Južnoj Grčkoj) središnju Aziju sve do dalekog istoka i sjeverozapadnu Afriku. Nije ravnomjerno raspoređena, a brojnost joj prvenstveno ovisi i proporcionalna je kvaliteti staništa. U pravilu ne podnosi temperature niže od -30°C, a najdraže su joj vlažne šume s gustim šibljem i grmljem u blizini obrađenih poljoprivrednih površina. Umjetno je unesena na području sjeverne Amerike, Argentine, Čilea i Australije, kao veoma zanimljiva lovna vrsta. Gotovo svugdje gdje je naseljavana danas predstavlja problem prvenstveno zbog svoje invazivne prirode i šteta na poljoprivrednim kulturama (VRATARIĆ, 2004.).

2.4.2 Hrvatska

U Hrvatskoj divlja svinja je izvorna, autohtona vrsta, a brojnost joj se kroz stoljeća mjenjala ovisno o statusu zaštite. Marija Terezija 1770. godine donosi naredbu po kojoj se divlje svinje mogu uzgajati samo u ograđenim lovištima. Najmanju brojnost ima krajem 18.-tog i početkom 19.-tog stoljeća kada je gotovo istrebljena. Tada je po naredbi ministra iz 1852. godine svatko smije tamaniti u svako doba godine (VRATARIĆ, 2004.).

U to vrijeme šikara i gustiša bilo je malo, a tlo se maksimalno eksploatiralo za preživljavanje čovjeka, istovremeno meso predstavlja luksuz, što za divlju svinju dodatno pogoršava prilike. Takav tretman pridonosi i uvjetuje njenom današnjem načinu života, koji je gotovo nevidljiv, veoma skrovit i u pravilu noćni. Njeno prisustvo uočava se tek iduće jutro, a naročito u lovištima gdje se intenzivno lovi. Rasprostranjena je u cijeloj Republici Hrvatskoj i gotovo da nema lovišta bez divlje svinje. Ne obitava jedino u lovištima sa malo vegetacije i otocima koji još nisu u fazi sukcesije.

2.4.3 Otok Krk

Na otoku Krku divlja svinja je nova vrsta divljači. Još 90-tih godina nitko nije pretpostavljao da će se ova divljač nastaniti na otoku. Prve tragove rovanja osobno sam uočio u ožujku 1999. godine. Najzastupljenija je u centralnom dijelu otoka između dva jezera, Valbiske i Vrbnika, gdje je otok najširi, najnenaseljeniji, u sukcesiji sa malo poljoprivrednih površina. Navedeno predstavlja idealne stanišne uvijete za ostanak, razmnožavanje i opstanak divlje svinje. Dnevni dio dana provodi na teško dostupnim, mirnim mjestima, a noću obilazi mjesta gdje najlakše dolazi do hrane. Danas nema dijela otoka Krka bez prisustva divlje svinje.

2.4.4 Dolazak divljih svinja na otok Krk

Ne tako davno Otok Krk stanište je gdje obitava isključivo sitna divljač. U prošlosti sve do 1935. godine na Krku od stalne divljači od gospodarske važnosti žive isključivo jarebica kamenjarka, zec obični i trčka skvržulja, a od predatora kuna bjelica. Tada je u Omišlju zakupnik lova poduzetnik Gorup, iz poznate riječke obitelji, koji 1935. godine ispušta 30 do 50 kljunova fazana. Ispuštanje fazana vjerovatno predstavlja prvo ispuštanje neke životinjske vrste na otok Krk. Godinu dana nakon ispuštanja prvih fazana u Omišlju, fazan se pojavljuje u Baški, a međusobna udaljenost Omišlja i Baške je 45 kilometara (usmeno, pok. Marčić Nikola osobno ih je ispustio u lovište). Fazan od tada ne nestaje s otoka Krka, a u posljednjih 20 godina nikada mu brojno stanje nije bilo manje, bez obzira da se u tom razdoblju od 20 godina ispustilo više od 10.000 kljunova. U to doba otok Krk gotovo je sav obrađen, a u «kampanji» je svakoga dana na stotine ljudi koji obrađuju zemlju i «tamane» sve predatore sitne divljači (ježeve, zmije, kune bjelice- u to doba 1 kuna vrijedi 1 kravu), što pruža idealne uvjete za razmnožavanje sitne divljači (jarebice, zeca i fazana), te istovremeno onemogućava pojavu bilo koje vrste krupne divljači koja za opstanak uz hranu traži i mir u lovištu. Nakon fazana na otok dolazi lisica. Prvi primjerci primjećuju se krajem drugog svjetskog rata. Po nekima lisicu ispuštaju talijani iz gajba u Malinskoj za «dešpet» bodulima nakon pada Italije 1943. godine. Po drugima lisica dolazi prirodnim putem, tj. plivanjem na otok (usmeno, Prpić Vlatko, Dujmović Anton). Bilo kako bilo lisica više nikada nije s otoka nestala, već se iz godine u godinu bilježi njezin porast. U to doba Krk je bio još uvijek obrađen, i postoje manje enklave šumica (drumuna) gdje lisica nalazi svoje mjesto u maloj brojnosti. Proporcionalno povećanjem šikare i gustiša, dolazi do povećanja broja lisica. Prije se odstreljuje desetak zečeva nasprem jedne lisice, dok smo u prošloj lovnoj godini odstrelili više lisica nego zečeva. Nakon fazana za kojeg znamo kada i gdje su ispuštani i lisice za koje postoje pretpostavke o ispuštanju, prirodnim putem tj. plivanjem na otok Krk dolaze slijedeće životinjske vrste:

- 1954. godine u Omišlju na predjelu «Žbič», pok. Feretić Ivan odstreljuje čaglja (usmeno, Prpić Vlatko, Dujmović Anton). Do danas što se zna jedini primjerak ove divljači odstreljen na otoku.

- krajem 1950.-tih godina u Omišlju na predjelu «Frendarica» čovjek vilama ubija mokru, iznemoglu srnu (usmeno, Prpić Vlatko). Nakon 20-tak godina od 1975. do 1980.-tih na otoku ima veliki broj srneće divljači, koja ulazi u lovnogospodarske osnove i postaje redovna divljač. Srneća divljač 1980.-tih i 1990.-tih godina postaje najbrojnija vrsta divljači,

zastupljenija od sitne divljači. Objektivno gledajući povijest u početku svog postojanja srna uživa sličan tretman kakav danas ima divlja svinja. U područjima sa intenzivnom poljoprivredom stanovništvo je prema srni bilo neprijateljski raspoloženo. Tih godina naseljavanje divljači bio je trend, pa nitko na vlasti ne razmišlja o eliminaciji srne s otoka Krka, a kamoli propisati njeno uklanjanje što je uvjetovalo njen opstanak.

-polovicom 1960.-tih godina na otok dolazi medvjed. Nakon niza neuspjelih akcija lova, čekanja i hajki medvjed je otrovan na mrciništu (arhiva Lovačkog društva, usmeno Dujmović Anton).

- 1974. godine u području «Ponikve» lovac Željko Brnić iz Dobrinja odstreljuje prvu divlju svinju na otoku, vepra od 199 kilograma (usmeno, Prpić Vlatko, Dujmović Anton, Vranić Aldo).

Slika 1: Prva divlja svinja odstreljena na otoku Krku 1974. g. (Foto: Aldo Vranić)

- 1976. godine viđeni su prvi jeleni lopatari kraj aedroma u Omišlju (usmeno, Dujmović Anton, pok. Španjić Ivan). U petnaestak godina života na otoku Krku veoma se slabo razmnožavaju i brojka im se neprestalno vrti od 10 do 15 grla. Lovci su se prema ovoj divljači od njenog pojavljivanja ponašali veoma zaštitnički, ali očito zbog neadekvatnosti staništa ne dolazi do povećanja brojnosti. Nestaju početkom 90.-tih godina kada se istrebljuju u ratnim godinama u krivolovu

- 1980.-tih godina pojavljuje se po drugi put medvjed (usmeno, pok. Španjić Ivan, osobno ga vidio u predjelu «Žbič»), koji ubrzo nestaje, očito zbog neprikladnosti staništa.

- polovicom 1980.-tih pojavljuje se jelen aksis – osobno viđenje autora i njegovog oca u predjelu «Pušća» kod Omišlja

- 1995. godine ponovo se pojavljuje medvjed i počinju prvi problemi. Pojavljuju se prva razilaženja na relaciji pastiri - lovci. Inače u tom odnosu oduvijek vlada simbioza, lovci love lisice i pse skitnice, čime čuvaju pastire od mogućih šteta na stoci. U početku pojavljivanja medvjeda bilo je mnogih koji su lovce i vidiocce ove divljači optuživali da izmišljaju, ali ubrzo je došlo do nepobitnih dokaza, tj. odstrjela prvog medvjeda 1998. godine. Do sada ako računamo i medvjeda otrovanog 1960.-tih godina prošlog stoljeća, s otoka Krka izlučeno je 12 grla smeđeg medvjeda. Većina odstreljenih medvjeda uglavnom su mlađe dobi, veoma dobre tjelesne kondicije i uhranjenosti, što znači da medvjedi na Krku žive i uspješno se razmnožavaju. Odstrjel medvjeda po lovnim godinama:

-1960.-tih god. -1 medvjed otrovan

-1998./1999. - 3 medvjeda

-2004./2005. - 1 medvjed

-2005./2006. - 1 medvjed

-2006./2007. - 3 medvjeda

-2008./2009. - 1 medvjed

-2010./2011. - 1 medvjed

-2012./2013. - 1 medvjed

- 1997. i 1998. godine pojavljuje se jelen obični na otočiću Sveti Marko kojeg sam osobno pratio nekoliko mjeseci. Na otoku je živio od prosinca 1997. do polovice srpnja 1998. godine. Toga ljeta velika je suša i presušuje jedina lokva koja se nalazi na otoku. Jelen jednogodišnjak nestaje s otoka. Iste godine u prosincu dolazi najvjerojatnije ista jedinka s košutom. Zbog neadekvatnosti staništa, ubrzo nestaje.

- 1999. godine kraj groblja Sveti Vid osobno nailazim prvi put na tragove rovanja divljih svinja u lovištu (na otoku je možda i ranije bilo rovanja divljih svinja, ali o tome nitko ne govori).

- 2000. godine prilikom postavljanja table za oznaku lovišta VIII/101 Krk u «Piškiri» kraj ribarske kućice na žalost pronalazimo, utopljeno prase (osobno viđenje, Kovačević Dragan, Vranić Damir). Ova lokacija inače je mjesto gdje divljač nakon preplivavanja kanala izlazi iz mora na otok Krk (ispred istog mjesta snimana je srna na Slici 4.)

- 2008. godine u proljeće u Baški na plaži vade utopljenog jelena običnog (usmeno, Goran Frgaćić, Milorad Štefanić), a u srpnju RTL televizija prikazuje plivanje divlje svinje u Riječkom zaljevu između otoka Krka i Cresa.

Slika 2: Izvađeni utopljeni jelen na plaži Baška 2008. g. (Foto: Goran Frgačić)

Slika 3: Divlja svinja pliva u moru s otoka Cresa na Krk (Foto: RTL TV)

- 07. prosinca 2008.godine HRT prikazuje plivanje srne iz Jadranova na Krk- tj. točno prema mjestu gdje smo 2000. godine našli utopljeno prase (Slika 4.).

Slika 4: Srna u moru pliva s kopna na otok Krk (Foto: HRT)

Posljednjih godina zabilježeno je mnogo primjera plivanja divljači na raznim lokacijama prema otoku i od otoka Krka. Pričao sam s ribarima, koji su osobno uočili plivanje divljači. Jednom prilikom i sam sam vidio mokrog srnjaka u predjelu «Vežica». Na toj lokaciji inače nema srneće divljači (kamenjar bez vegetacije), a nedaleko je od mjesta gdje se nalazi i ova srna u moru (Slika 4.). Najčešće su viđane srne koje plivaju na Krk u Tihom i Vinodolskom kanalu s istočne strane otoka Krka, gdje je kopno blizu, ali postoje i slučajevi gdje se divljač viđala daleko od obale na sredini Riječkog zaljeva sa zapadne strane otoka Krka. Prilikom više skupnih lovova na divlje svinje u isto su se uz ribare uvjerali i lovci. Bilo je slučajeva prilikom skupnih lovova na divlje svinje da divljač, ide do obale mora i plivanjem pokušava pobjeći (Frgačić Goran-Baška, Kirinčić Sretan-Punat, Šamanić Ivica-Malinska). Glasila i mediji više puta objavljuju članke, gdje su nepristrani svjedoci uočili i zabilježili plivanje divljači. U ožujku 2012. godine na otočiću Sveti Marko odstrjelili smo vepra u dobi 3-4 godine od 90-tak kilograma težine. Na otočić je sigurno došao plivanjem s kopna ili s otoka Krka najmanje tri tjedna prije odstrjela, kada su uočeni tragovi rovanja (usmeno, Špalj Nikica). Divljač plivanjem dolazi na otok Krk, tjerana nagonom za širenjem svoje vrste. Putevi dolaska, odnosno mjesta ulaska i izlaska iz mora točno su locirana i nisu slučajna već predstavljaju prirodne prijelaze divljači.

2.5 Eksterijer

Slika 5: Divlja svinja (Foto: Internet magazin poljoprivreda i selo)

Ako se divlju svinju uspoređuje s domaćom onda je ona uža, vitkija i ima izrazito klinastu glavu, uspravne uši i dugačke noge. Cijelo tijelo je pokriveno oštrim, tvrdim čekinjama koje su na krajevima svijetlije i rascijepljene. Čekinje su najduže na leđnom hrbatu. U ljeti je bez podlake, a u jesen izraste doljnji sloj guste vunaste dlake koji odlično čuva toplinu. Rep je pravi i visi, podiže ga samo kada je uznemirena. Završetak repa ima oblik četkice. U pravilu je jednobojna, crna, ali pojedine čekinjje su različite boje: žućkaste, smeđe, sive ili crne, stoga je boju teško definirati. Zbog toga se naziva i crna divljač. Prasad je žućkasta ili siva, a sa svake strane ima svijetlije ili tamnije pruge. Težina je različita i nije povezana uz trofejnu vrijednost i starost pojedine jedinke. Zubna formula odraslih je $3\ 1\ 4\ 3 / 3\ 1\ 4\ 3 = 44$ zuba. Zubi očnjaci su trofeja kod muških grla i nazivamo ih kljovama. Očnjaci kod krmača nazivaju se klice, mnogo su manje i službeno se ne ocijenjuju kao trofeja. Veoma popularnu, ali neslužbenu trofeju predstavljaju najduže čekinjje s hrpta koje nazivamo vitica. Na osnovu razvoja zubala možemo identificirati starost divlje svinje, a naročito do dobi od dvije godine, do kada se broj zubi mjenja ovisno o starosti. Osjetila su im odlično razvijena. Najjača osjetila su njuh i sluh, dok je vid nešto slabiji. Po naravi su veoma oprezne životinje i izbjegavaju susret s čovjekom, a samo iznimno, kada nemaju druge mogućnosti ili su u opasnosti spremne su napasti. Kreće se korakom, kasom ili trkom. Specifičnost u otisku je otisak zapapaka (VRATARIĆ, 2004.).

2.5.1 Eksterijer na otoku Krku

Divlja svinja na otoku Krku potpuno odgovara opisu na kontinentu i u ničemu se bitno ne razlikuje od prosjeka. Mlada grla brzo napreduju što dokazuje da im stanište odgovara, te da za njih ima obilje hrane. Prasad do kraja lovne godine postiže masu između 30–50 kilograma. Kao problem javlja se mogućnost postepenog smanjivanja tjelesne mase divljih svinja. Razlog za to je u činjenici što se odstreljuju krmače koje vode mladunčad, a prasad se onda nezrela buca u dobi od 6-9 mjeseci i sa nepunih godinu dana odgaja mladunčad. Ponovno se odstreljuju i te «mlade krmače», a prasad bez prirodnih neprijatelja u velikom broju preživljava, te još zakržljala u dobi do godinu dana ponovo ima prasad. Istovremeno nema majke koja tjera mušku nazimad od krda te postoji mogućnost incesta. Za sada posljedice ovakvog izlova se ne primjećuju, ali su realno mogući problemi u budućnosti.

2.6 Razmnožavanje

Živi u čoporima koji uglavnom čine krmače s prasadima i nazimicama. Mušku nazimad krmača otjera na veću udaljenost oko 10 kilometara kako bi spriječila mogući incest. Tamo oni stvaraju manja muška krda, a jaki stari veprovi žive samotno i pridružuju se krmačama samo u doba parenja. Parenje divljih svinja nazivamo bucanje, ono započinje sredinom jeseni i traje do početka prosinca. Početak ovisi o prehranbenim prilikama. U planinskim krajevima započinje i završava nešto kasnije. Prvo se bucaju stare krmače, a mlade tek pod kraj razdoblja. Veprovi se pare sa više krmača, redom kako se koja u čoporu počne bucati. Spolnu zrelost u pravilu doseže u drugoj godini života. Prije prašenja krmača napravi gnijezdo od okolnog prirodnog materijala u koje se oprasi. Poznato je da vrijeme bucanja i prašenja ovisi o prirodnim prilikama. Broj mladih u leglu ovisi o dobi krmače i kakvoći staništa. Prasad siše 3-4 mjeseca, a u dobi od 10-14 dana već počinju uzimati hranu (VRATARIĆ, 2004.).

2.6.1 Razmnožavanje na otoku Krku

Na otoku Krku također živi u čoporima, ali budući da je odstrjel konstantan i odstreljuju se zrele krmače nema stroge hijerarhije u čoporu. Nepravilan odstrjel uzrok je bucanja mladih jedinki koje nakon odstrjela majki u dobi manjoj od godinu dana u pravilu već imaju prasad. Vrijeme bucanja, naročito posljednjih godina nije u pravilnom razdoblju već traje tijekom cijele godine. U prošloj lovnoj godini 2011./2012. prasadi je bilo u lovištu od travnja do ožujka. Razlozi su mnogobrojni, ali naročito je to pospješila specifična klima, odstrjel krmača i obilan urod žira u lovnoj godini 2010./2011. U lovnoj godini 2011./2012. temperature su bile više od uobičajnih, osim dvadeset dana krajem siječnja i početkom veljače 2012. kada je bila iznimna hladnoća. Ovakvi klimatski uvjeti uz obilje hrane i nedostatak prirodnih neprijatelja svinjama su omogućile prašenje tijekom cijele godine. Istovremeno takvi klimatski uvjeti pogodovali su lovu sa čeka budući je čekanje bilo ugodno, pa je to omogućilo veliki odstrjel divljih svinja.

2.7 Prehrana

Svežder je i konzumira biljnu i animalnu hranu. Vrsta hrane koju konzumira ovisi prvenstveno o staništu, tj. o hrani koju ono pruža, o godišnjem dobu kao i vremenskim prilikama. U pravilu divlje svinju konzumiraju hranu koja se nalazi na tlu ili u prvom sloju tla. Upravo najveće neprijatelje stječe zbog svog načina prehrane prilikom kojeg čini štete, gledano s ljudske strane. Štete najčešće čini rovanjem ili valjanjem poljoprivredne kulture. Od poljoprivrednih kultura konzumira najviše upravo one kulture koje su u staništu najbrojnije, prvenstveno krumpir, kukuruz, pšenica. U prehrani je veoma zastupljena zelena ispaša i šumski plodovi: žir, kesten, kao i razni korijeni biljaka. Od animalne hrane najviše koristi one životinjske vrste koje su u staništu najbrojnije: miševi, uginule strvine, žabe, vodozemci, kukci i gujavice, mali ptići i jaja iz gnijezda ptica koje se legu na tlu, zmije, puževi. Ishranu divlje svinje dijelimo na pet skupina ovisno o staništu i godišnjem dobu:

- podzemne dijelove biljaka-konzumiraju ih cijele godine, a najviše zimi i u proljeće,
- nadzemne dijelove biljaka - u vrijeme vegetacije i zimi u nedostatku druge hrane,
- plodove-na jesen i u zimi,
- kultivirane poljoprivredne biljke - preko cijele godine,
- životinjsku hranu - više u toplije ljetno doba.

Za opstanak divlje svinje u nekom staništu neophodno je da na raspolaganju ima svih pet skupina hrane (SERTIĆ, 2005.; VRATARIĆ, 2004.).

2.7.1 Prehrana na otoku Krku

Na otoku Krku divlja svinja smatra se nepoželjnom vrstom divljači, prvenstveno zbog svoje prehrane. Pojavom na otoku Krku mnogi su je unaprijed optužili da će uzrokovati nestajanje nekih autohtonih vrsta biljaka i životinja. No u prirodi ipak postoje prirodni zakoni, pa ako ju je priroda na otoku htjela onda će se priroda za nju i ostale vrste već sama pobrinuti. Poljoprivrednici je optužuju za velike štete na poljoprivrednim kulturama i zatiranju poljoprivrede, a stočari za ubijanje i konzumaciju živih ovaca i janjaca, te rušenje ograda i suhozida. Optužbi je puno, prvenstveno zbog njene veličine i konkurencije čovjeku. Nepobitno je da na otoku Krku egzistira više od 12 godina i da čini štete, ali istovremeno barem koliko je meni poznato još niti jedna životinjska ili biljna vrsta nije nestala s otoka. Uspoređujući štete na otoku Krku sa štetama na kontinentu dolazimo do zaključka da su one proporcionalne. U lovnoj godini 2008./2009. u razdoblju od 30. rujna 2008. do 08. siječnja

2009. obavljena je analiza 49 želudaca divljih svinja na otoku Krku. Službeni rezultati nikada nisu dostavljeni, a informacije koje sam dobio telefonom govore da je tek u jednom želudcu divlje svinje pronađena progutana cijela kuna (bez glave i vjerovatno ju je usmrtila sova ušara, a divlja svinja samo konzumirala). U nekoliko utroba pronađene su kosti od strvina ovaca, dok je većinu prehrane činila biljna hrana. Veoma zastupljeni bili su plodovi maslina otpalih sa stabala zapuštenih maslinika (testiranje se je vršilo u razdoblju zrenja maslina). Divlja svinja na otoku Krku ima obilje hrane i veoma je često krivo tumačenje kako na otoku nema što jesti, pa onda jede janjce. O konzumaciji živih ovaca i janjaca postoje mnogi koji su u to 100% uvjereni. Za struku je veoma bitno istražiti i utvrditi je li to točno, a ako je zbog čega se takva pojava događa. Da bi se to utvrdilo potrebno je angažirati neovisnu objektivnu struku, financijski podržanu i tehnički opremljenu. Na poljoprivrednim kulturama štete postoje i to početkom lovne godine na krumpiru, kojega u pravilu iskopa, ali vrlo malo ili nikako ne konzumira, već jede gujavice koje se nalaze u stajskom gnojivu kojim se gnoji krumpir. Štete su velike, ako u to doba ima dosta kiše i ako je zemlja vlažna. U kasno ljeto štete se dešavaju u vinogradima prilikom konzumacije već zrelog grožđa, a također i kopanjem gujavica u stajskom gnojivu u okolici čokota. U pravilu većinu hrane predstavlja zeljasto bilje i trave, razni šumski plodovi, hrana s poljoprivrednih površina ili masline sa tla napuštenih maslinika, a od životinjske hrane prvenstveno kukci, žabe, gujavice, miševi i razne strvine.

Naročito je izražen problem u ljetnim mjesecima, kada divlje svinje dolaze do rubnih kuća naselja, a viđenje ove divljači u blizini svoje okućnice dodatno uzbuđuje stanovništvo. Ovaj fenomen vrlo je jednostavno objasniti. U pitanju je opet lako dolaženje do hrane. Dolaskom ljeta značajno se povećava broj stanovništva na otoku, a time i količina jestivih otpadaka, kao i otpalih prezrelih plodova voćaka sa stabala. Stabla voćaka u pravilu se uvijek nalaze u blizini naselja, jer su u prošlosti dok se živilo od poljoprivrede na tim mjestima bili vrtovi, najčešće malih površina. U vremenu bez automobila i života od poljoprivrede, zemljište u okolini naselja bilo je najatraktivnije zemljište, radi čega su se te parcele djelile do najsitnijih komada sa ciljem da svatko ima komad vrta blizu kuće. Posljednjih godina ljudi su postali komotniji, pa ako već obrađuju zemlju žele obrađivati veće površine, a ove malene vrtove prepuštaju sukcesiji i zaraštanju. Stabla voćaka u tim negdašnjim vrtovima daju plodove koji su prava poslastica za divlju svinju. Najčešće su to: murve, amule (divlja šljiva) i smokve. O količini hrane koju divlja svinja ima na otoku Krku govori i podatak da u prvim godinama pojavljivanja ona ne mari za izloženu hranu na hranilištima kraj lovačkih čeka. U to doba divljih svinja je bilo veoma malo, ali usprkos naporima bilo ju je nemoguće izloviti. Između

ostalog i zato, jer nije marila za ponuđenu hranu. Branila se upravo svojom malobrojnošću, velikom površinom lovišta i obiljem hrane. Da je u staništu nedostajalo prirodne hrane, ova divljač dolazila bi na izloženu hranu, te bila izlučena sa otoka u samom početku.

2.8 Procjena dobi

Potrebno je razlikovati utvrđivanje dobi žive divljači u prirodi i odstreljene divljači. U prirodi prase i nazimad lako raspoznamo po tjelesnoj razvijenosti i krupnoći, a spol je teže razlikovati. Tjelesna razvijenost, odnosno težina nije siguran znak starosti. Do navršene druge godine života dob odstreljenih životinja oba spola možemo procijeniti prema stupnju izmjene iz mliječnog u trajno zubalo, poslije kada je zubalo potpuno razvijeno starost svinja se teže ocijenjuje. Masa prvenstveno ovisi o načinu života i kvaliteti prehrane. Kod odstreljenih veprova starost u pravilu najlakše uz veću mogućnost greške određujemo na osnovu dužine brusnih ploha sjekača ili točnije na osnovu Brandtovog faktora. Dob kod svih spolova procjenjujemo na osnovu broja zuba ili izgledu tijela. Kod žive divljači procijena starosti može se utvrditi na osnovu izgleda dlake i vremena promjene dlake. Starija grla duže zadržavaju zimsku dlaku od mlađih grla (VRATARIĆ, 2004.).

2.8.1 Procjena dobi na otoku Krku

Na otoku Krku vrijede sva ista pravila pri određivanju starosti kao i na kontinentu. U tablicama gdje je prikazan odstrjel po spolnim i dobnim razredima i lovnim godinama postoji mogućnost greške. Na otoku Krku divlje svinje postižu veoma dobru tjelesnu masu, pa većina lovnikas prasad pred kraj lovne godine već smatra pomladkom. Također pomladak koji vodi mladunčad svrstavaju u razred mladih krmača. Greška je najčešće moguća da divljači starosti do dvije godine u zapisnik o obavljenom lovu dodaju jednu godinu.

3. Bonitiranje lovišta za cijeli otok Krk

U lovnogospodarskim osnovama lovišta na otoku Krku za divlju svinju nije izvršeno bonitiranje. Bonitiranje sam odlučio učiniti da bih pokazao kapacitet staništa koji pruža otok Krk i prirodni nagon divljih svinja da zauzmu lovište u punom kapacitetu. Otok Krk podijeljen je u tri lovišta i to:

- zajedničko lovište VIII/101 Krk u ukupnoj površini od 26.422 ha,
- državno lovište VIII/1 Baška ukupne površine od 8.014 ha i
- državno lovište VIII/17 Punat u ukupnoj površini od 6.170 ha.

Bonitiranje je izvršeno sukladno Stručnoj podlozi za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Republike Hrvatske (NN 40/06), a na osnovu obrasca iskaza površina (LGO 1) iz sve tri lovnogospodarske osnove. Otok Krk promatramo kao jedno lovište u ukupnoj površini koja odgovara zbroju površina sva tri lovišta. Površina opisana granicom lovišta iznosi 40.606 ha.

3.1 Utvrđivanje lovnoproduktivnih površina (LPP)

Tablica 1: Maksimalna površina pojedinih kultura zemljišta za izračunavanje lovnoproduktivne površine za divlju svinju

VRSTA DIVLJAČI	KULTURA ZEMLJIŠTA (% udio u LPP)				
	ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE			VODE, BARE, TRŠĆACI
		ORANICE	LIVADE	PAŠNJACI	
SVINJA DIVLJA	< 90	< 5	< 20	< 50	< 20

Napomena:

- iskazane površine iz LGO danas su još povoljnije za divlju svinju
- stanište se nalazi u sukcesiji
- ima sve manje poljoprivrednih površina i više šikara
- u našem izračunu LPP-a uzimamo površine iskazane u LGO 1 obrascima sva tri lovišta bez obzira na gore navedeno

Tablica 2: Izračunavanje LPP-a za divlju svinju za otok Krk

	UKUPNO Ha	ODABRAN POSTOTAK	Ha
ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	25.520	60 %	15.312
ORANICE	1.755	5 %	88
LIVADE	250	10 %	25
PAŠNJACI	6.538	30 %	1.960
VODE	176	5 %	9
			17.394

LPP = približno 17.400 Ha

3.2 Određivanje gospodarskog kapaciteta

Tablica 3: Bonitiranje za krupnu divljač

VRSTA DIVLJAČI	OSNOVNI ČIMBENICI LOVIŠTA				
	HRANA I VODA	VEGETACIJA	MIR U LOVIŠTU	TLO	OPĆA PRIKLADNOST
SVINJA DIVLJA	9-25	7-20	8-20	8-15	8-20

Tablica 4: Bonitiranje za divlju svinju za cijeli otok Krk

VRSTA DIVLJAČI	OSNOVNI ČIMBENICI LOVIŠTA					
	HRANA I VODA	VEGETACIJA	MIR U LOVIŠTU	TLO	OPĆA PRIKLADNOST	UKUPNO
SVINJA DIVLJA	15	20	10	11	15	71

*Hrana i voda- lovište je mediteranskog tipa. Hrane i vode ima dovoljno tijekom cijele godine. U vrijeme velike suše postoje dva jezera i mnogobrojne lokve i izvori koji nikada ne ostaju bez vode. Sastav hrane i šume je veoma povoljan. Na otoku postoji hrast medunac, crnika, borovina, šmrika, zapušteni maslinici, oskоруše i razna stabla voćaka: smokve, trešnje, amule i druge voćke koje se slabo beru, te prezrele padaju po tlu, gljive i razni šumski grmoliki plodovi (kupine, jagode,...). Hladnoće su kratkotrajne, a konkurencija su goveda i ovce koje se također u većini slučajeva tijekom cijele godine nalaze na slobodnoj ispaši. Od krupne divljači prisutna je u velikom broju srna obična i medvjed smeđi koji ne predstavlja izravnu konkurenciju, jer mu je brojnost malena.

-ocjena 15 bodova

*Vegetacija-mješovita sastojina listača (hrast, grab, jasen) i četinjara (bor, šmrika) naročito u sukcesiji na pašnjacima koji nestaju i postaju neprohodne niske šume šmrike. Prizemno raslinje je veoma razvijeno i veliki je broj šikara i gustiša naročito na kvalitetnim tlima koje se već desetljećima ne obrađuju pa na njima veoma brzo raste šuma. U zapadnom dijelu otoka prevladava šuma crnike. Na cijelom otoku nestaje kamenjar, a postepeno ga zauzima šmrika.

-ocjena 20 bodova

*Mir u lovištu-ovisan je o godišnjem dobu i veoma je različit. U razdoblju toplijega vremena mir u lovištu nije velik, jer postoje mnogobrojni turisti, šetači, berači šparoga, berači gljiva, biciklisti, stočari i poljoprivrednici, a naravno i lovci koji ovu divljač cijelu godinu po odredbi postojećih propisa love. Mir u lovištu ova divljač pronalazi na nepristupačnim terenima i mjestima obraslom neprohodnom šikarom, rubovima jezera, a vrlo često i u nelovnim površinam blizu samih naselja. Otok Krk veoma je zelen otok pa su najkvalitetnija poljoprivredna tla veoma iscjepkana u blizini samih naselja danas potpuno neprohodne šikare, gdje divlje svinje na nekoliko stotina metara od kuća pronalaze mir i nitko ih ne uznemirava. Pozitivno za divlju svinju je to što su naselja vrlo udaljena i u pravilu zbijena tako da van naselja ima malo građevina, izuzev štala koje vlasnici posjećuju jednom ili najviše dva puta dnevno. Nemir od strane pastira ili poljoprivrednika u pravilu je u jutarnjim ili popodnevnim satima u pravilnim ciklusima, pa se za ovu ineligentnu vrstu to ne može smatrati nemirom.

-ocjena 10 bodova

*Tlo-je vrlo različito. Od crnice i crvenice, ilovastih tla i kamenjara. Na otoku Krku divlja svinja upravo zbog velike raznolikosti tla pronalazi hranu cijele godine. Za vrijeme kiša ruje po najdubljim tlima, a za vrijeme ljetnih suša prevrće kamenje na kamenjaru tražeći razne kukce i dr.

-ocjena 11 bodova

*Opća prikladnost-iz svih ranije navedenih čimbenika možemo ocijeniti da je opća prikladnost lovišta dosta povoljna za divlju svinju.

-ocjena 15 bodova

S ukupno dobivenih 71 bod lovište Krk ulazi u drugi bonitetni razred za divlju svinju. U drugom bonitetnom razredu za mediteransko lovište bez krupnih predatora Stručna podloga za bonitiranje lovišta u tablici za određivanje kapaciteta i prirasta predviđa u matičnom fondu

1 do 3 grla na 100 ha, a koeficijent prirasta je 3 grla na ženska grla starija od dvije godine. Prema dobivenim vrijednostima ispada da je mogući trenutni kapacitet lovišta otoka Krka za divlju svinju u matičnom fondu slijedeći:

$$17.394 \text{ ha} / 100 = 173,94 = 174 * 3 = \mathbf{522 \text{ grla u matičnom fondu}}$$

Koeficijent prirasta za otok Krk je najbolje računati po Blažu Kržeu koji kaže da se koeficijent prirasta računa 200% na ukupnu populaciju muških i ženskih grla što ispada 1044 prasadi na početku lovne godine. Izračunom dobivamo da je za otok Krk **gospodarski kapacitet (matični fond + prirast) 1566 grla.**

Napomena:

- na otoku Krku vlada specifična situacija: mladunčad se u lovištu nalazi gotovo cijele godine, zbog čega cijelu lovnu godinu prasad postaje pomladak, a pomladak mlado grlo, i tako dalje.
- divljač se cijele lovne godine u lovištu nalazi ispod gospodarskog kapaciteta, jer se maksimalno izlučuje iz lovišta, a istovremeno želi zauzeti stanište u punom kapacitetu. Upravo zbog toga odstrjel, a naročito u posljednjoj 2011./2012. lovnoj godini je velik.
- u lovištu najmanji broj divljih svinja (odraslih) bude u veljači i ožujku, do kada se maksimalno izvrši odstrjel. Već krajem svibnja i kroz lipanj u lovištu se uočava veliki broj prasadi i gotovo da nema ženskog grla bez vidljivih pruga koje ne vodi mladunčad.
- zbog velikog odstrjela u lovištu se u velikoj većini nalaze mlada grla, kojih se sukladno tome najviše i odstreljuje.
- izračunati gospodarski kapacitet je prema trenutnim čimbenicima koji vladaju u staništu najmanji gospodarski kapacitet otoka Krka. Stručna podloga za bonitiranje ne predviđa prvi bonitetni razred za lovišta mediteranskog tipa, a dobiveni rezultati su gotovo na granici prvog bonitetnog razreda. Iz svega navedenog u ovoj radnji proizlazi da je otok Krk stanište prvog bonitetnog razreda. Postotci kod iskaza površina koje smo uzeli u obzir mogu biti veći, a budući se radi o velikim površinama dobili bi i značajno veći matični fond od izračunatog. Realno je procijeniti da je gospodarski kapacitet za otok Krk oko 2000 grla divljih svinja.

Slika 6: Karta otoka Krka s podijelom na lovišta i oznakom lovnih jedinica (Izvor: Statut Lovačkog društva «Orebica» Krk, 2012.)

Slika 7: Pogled na sj. istočni dio otoka Krka - lovište VIII/101 Krk (Foto: Nikola Dujmović)

Slika 8: Pogled na centralni dio otoka Krka, «Omišljanski lug» - lovište VIII/101 Krk (Foto: Nikola Dujmović)

Slika 9: Pogled na otok Krk iz Fužina - lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj)

Slika 10: Poplavljena livada u zimi »Dobrinjski lug« - lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj)

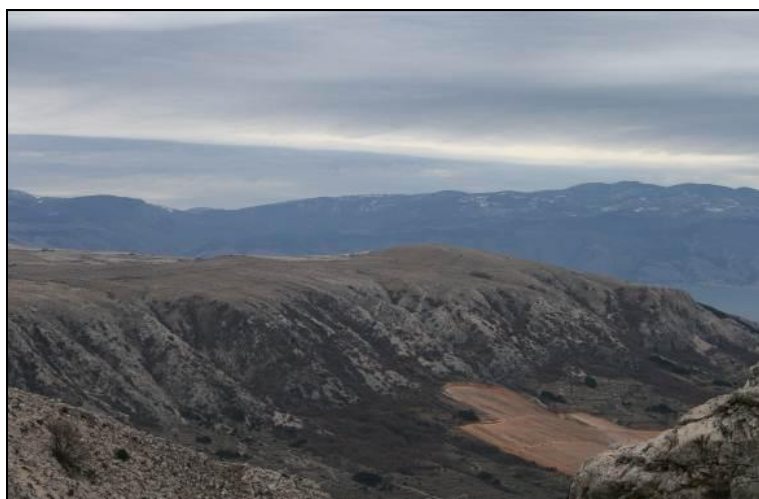
Slika 11: Poplavljena livada u proljeće »Dobrinjski lug« -lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj)

Slika 12: Jezero kraj Njivica - lovište VIII/101 Krk (Foto: Andrej Radelj)

Slika 13: Pogled na južni dio otoka Krka na lovište VIII/101 Krk iz lovišta VIII/17 Punat (Foto: Andrej Radelj)

Slika 14: Pogled na otok Krk jugoistočni dio Bašćanska kotlina - lovište VIII/1 Baška (Foto: Andrej Radelj)

Slika 15: Pogled na otok Krk jugoistočni dio - lovište VIII/1 Baška (Foto: Andrej Radelj)

Slika 16: Najviši vrh otoka Krka Obzova (568m.n.m.)-VIII/17 Punat (Foto: Andrej Radelj)

Slika 17: Pogled na jugozapadni dio otoka Krka- lovište VIII/17 Punat (Foto: Marijana Dujmović)

Slika 18: Pogled na jugozapadni dio otoka Krka- lovište VIII/17 Punat (Foto: Nikola Dujmović)

4. Lov divlje svinje

Veoma je atraktivna lovna divljač. Zauzima veliki postotak odstreljene krupne divljači u Republici Hrvatskoj. U pravilu lov se dijeli na pojedinačni i skupni lov. Pojedinačni lov je najčešći način lova. Vršiti se na način dočekivanja divljači s lovačkih čeka ili zasjeda koji se nalaze najčešće u blizini poljoprivrednih kultura pred zriobom. Pojedinačnim načinom lova često se lovi šuljanjem, pretraživanjem uz pomoć psa ili slučajnim susretom. Skupni lov je specifičan i zanimljiv zbog više razloga. Divlja svinja je jedina vrsta krupne divljači u Hrvatskoj koja se smije loviti u skupnom lovu uz upotrebu pasa i upotrebom oružja sa glatkim cijevima. Najčešći je za vrijeme zimskih mjeseci i spada u jedan od najatraktivnijih lovova pružajući potpuni lovni užitek (GRUBEŠIĆ, 2004.) .

Slika 19: Vepar sa zlatnim trofejom; odstreljen u lovištu VIII/101 Krk 18. studenog 2007., lovac Mauro Mičetić, ocijenjen sa 124,15 točaka (Foto: Nikola Dujmović)

4.1 Lov na otoku Krku

Na otoku Krku lov se obavlja na način kao i u ostalom dijelu Hrvatske uz nekoliko dodataka. Lov je moguć na sve spolove i uzraste tijekom cijele godine, izlučuje se čim veći broj jedinki iz lovišta bez ograničenja, s ciljem potpunog izlučenja ove vrste divljači. Lovi se bez lovostaja upotrebom pasa goniča tijekom cijele lovne godine. Posebnim Rješenjem Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva od 22. rujna 2009. do 31. ožujka 2010. bila je dopuštena upotreba zamki, klopki i optičkih ciljnika za noćni lov. U ovom poglavlju prikazat ćemo odstrjel po lovnim godinama, lovištima, lovnim jedinicama, mjesecima i načinu lova uz komentar za prikazano petogodišnje razdoblje.

Napomene:

- otok Krk podjeljen je u tri lovišta i to dva državna lovišta VIII/1 «Baška», VIII/17 «Punat» i jedno zajedničko lovište VIII/101 «Krk» (vidi Sliku 6.).
- sva lovišta u zakupu ima Lovačko društvo «Orebica» Krk koja se sastoji od osam lovnih jedinica i to: «Šljuka» Omišalj, «Zec» Malinska, «Šljuka» Krk, «Kamenjarka» Kornić, «Fazan» Dobrinj, «Fazan» Vrbnik, «Jastreb» Punat, «Kamenjarka» Baška. U prošlosti svaka lovna jedinica bila je svoje lovačko društvo sa imenom koje danas nosi kao lovna jedinica, sa svojim lovištem i granicama lovišta koje u pravilu zauzima teritorij općine ili katastarske općine čije ime nosi lovna jedinica. Sva lovačka društva otoka Krka bila su u savezu lovačkih društava otoka Krka. Dogovorno 1988. godine sva lovačka društva iz saveza lovačkih društava otoka Krka formiraju jedno lovačko društvo, a svaka lovna jedinica gospodari na dijelu lovišta koje je imala po nekadašnjim granicama lovačkog društva. U skladu s odredbama skupštine Lovačkog društva «Orebica» Krk, izvršnog odbora Lovačkog društva «Orebica» Krk i ostalih pozitivnih zakonskih propisa. Skupštinu Lovačkog društva «Orebica» Krk i izvršnog odbora Lovačkog društva «Orebica» Krk čini jednaki broj predstavnika iz svake lovne jedinice bez obzira na broj članova lovne jedinice ili njenu veličinu.
- tradicija lovstva na otoku Krku veoma je dugačka. Najstariji zapis o organiziranom lovstvu na otoku Krku postoji od 10. rujna 1882. godine

4.2 Izlučenje divljih svinja s otoka Krka od pojave do 31. ožujka 2012. godine po lovnim godinama

Prva registrirana divlja svinja odstrjeljena na otoku Krku bio je vepar odstreljen 1974. godine u području «Ponikve» (Slika1.). Nakon odstrjela prvog vepira na otoku Krku sve do kraja 90.-tih godina nitko nije uočio ovu divljač. Odstrjel drugog grla bio je u lovnoj godini 2003./2004. Izlučenje (odstrjel + otpad) divljih svinja po lovnim godinama prikazan je u Tablici 5.

Tablica 5: Ukupno izlučenje divljih svinja po lovnim godinama, lovištima i za cijeli otok Krk

LOVNA GODINA	VIII/101 KRK	VIII/1 BAŠKA	VIII/17 PUNAT	CIJELI OTOK KRK
2003./2004.	5	0	0	5
2004./2005.	41	0	0	41
2005./2006.	41	6	0	47
2006./2007.	120	19	6	145
2007./2008.	302	20	6	328
2008./2009.	679	57	19	755
2009./2010.	452	36	33	521
2010./2011.	452	49	49	550
2011./2012.	971	127	112	1210
UKUPNO	3063	314	225	3602

Kao što je iz Tablice 5. vidljivo u devet lovnih godina ukupno je izlučeno 3602 grla ove divljači s otoka Krka. Za lovne godine u razdoblju od 01.travnja 2003. do 31.ožujka 2007. izlučenje je bilo relativno maleno, a dokumentacija za lov se nije vodila na način kakav se vodi posljednjih pet lovnih godina sa novim propisanim obrascima: Dopuštenje za lov divljači, Zapisnik o obavljenom lovu, Potvrda o podrijetlu divljači i njenih dijelova, Popis sudionika skupnog lova i Zapisnik o šteti na divljači. Iz tog razloga izlučenje je izvađeno iz lovnogospodarskih osnova sva tri lovišta gdje se evidentira ukupno izlučenje na kraju lovne godine. Za razdoblje od 01. travnja 2007. do 31. ožujka 2012. postoji sva dokumentacija te je izrađena analiza:

- izlučenje divljih svinja po lovnim jedinicama, po lovištima i ukupno za otok Krk za svaku lovnu godinu posebno,
- izlučenje divljih svinja po mjesecima, lovištima i otok Krk za svaku lovnu godinu posebno,
- odstrjel divljih svinja u skupnom lovu po dobnim razredima za svaku lovnu godinu posebno.

4.2.1 Podaci iz lovne godine 2007./2008.

Tablica 6: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2007. do 31.03.2008. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi

DIVLJA SVINJA		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1- 2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno Grla
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OMIŠALJ	Lov	6	6	9	11	2	1	2	2	1	0	20	20	40
	Otpad	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	Ukupno	6	6	11	11	2	1	2	2	1	0	22	20	42
MALINSKA	Lov	7	2	25	11	3	10	10	7	0	0	45	30	75
	Otpad	2	1	2	1	0	0	0	1	0	0	4	3	7
	Ukupno	9	3	27	12	3	10	10	8	0	0	49	33	82
KRK	Lov	3	7	8	5	7	13	5	2	0	0	23	27	50
	Otpad	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3	4
	Ukupno	4	9	8	6	7	13	5	2	0	0	24	30	54
KORNIĆ	Lov	8	3	8	2	1	0	3	0	0	0	20	5	25
	Otpad	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	8	3	9	2	1	0	3	0	0	0	21	5	26
DOBRINJ	Lov	7	8	10	16	4	0	2	7	3	1	26	32	58
	Otpad	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	Ukupno	9	8	10	17	4	0	2	7	3	1	28	33	61
VRBNIK	Lov	2	6	6	3	0	2	4	6	0	1	12	18	30
	Otpad	1	0	0	1	0	2	0	3	0	0	1	6	7
	Ukupno	3	6	6	4	0	4	4	9	0	1	13	24	37
VIII/101 KRK	Lov	33	32	66	48	17	26	26	24	4	2	146	132	278
	Otpad	6	3	5	4	0	2	0	4	0	0	11	13	24
	Ukupno	39	35	71	52	17	28	26	28	4	2	157	145	302
	Planirano											75	75	150
VIII/1 BAŠKA	Lov	0	2	8	2	2	3	1	1	1	0	12	8	20
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	0	2	8	2	2	3	1	1	1	0	12	8	20
	Planirano													
PUNAT	Lov	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	1	3
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	1	3
VRBNIK	Lov	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	3
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	3
VIII/117 PUNAT	Lov	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	4	2	6
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	2	0	1	1	1	1	0	0	0	0	4	2	6
	Planirano													
OTOK KRK	Lov	35	34	75	51	20	30	27	25	5	2	162	142	304
	Otpad	6	3	5	4	0	2	0	4	0	0	11	13	24
	Ukupno	41	37	80	55	20	32	27	29	5	2	173	155	328
	Planirano													

Tablica 7: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2007. do 31.03.2008. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima

MJESEC	LOVIŠTE VIII/101 KRK			LOVIŠTE VIII/1 BAŠKA			LOVIŠTE VIII/17 PUNAT			UKUPNO OTOK KRK		
	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO
Travanj	19	1	20	1	0	1	0	0	0	20	1	21
Svibanj	15	4	19	1	0	1	0	0	0	16	4	20
Lipanj	20	2	22	0	0	0	1	0	1	21	2	23
Srpanj	37	9	46	1	0	1	2	0	2	40	9	49
Kolovoz	30	3	33	1	0	1	1	0	1	32	3	35
Rujan	43	0	43	4	0	4	0	0	0	47	0	47
Listopad	17	0	17	3	0	3	1	0	1	21	0	21
Studeni	21	0	21	0	0	0	0	0	0	21	0	21
Prosinac	20	4	24	3	0	3	0	0	0	23	4	27
Siječanj	17	1	18	2	0	2	0	0	0	19	1	20
Veljača	20	0	20	0	0	0	0	0	0	20	0	20
Ožujak	19	0	19	4	0	4	1	0	1	24	0	24
UKUPNO	278	24	302	20	0	20	6	0	6	304	24	328

Tablica 8: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2007. do 31.03.2008. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama

LOVNA JEDINICA	BROJ LOVOVA	BROJ LOVACA	ODSTRELJENO				UKUPNO SVINJA
			VEPAR	KRMAČA	NAZIME	PRASE	
Omišalj	41	926	3	3	7	10	23
Malinska	26	791	0	5	11	5	21
Krk	35	675	3	7	7	6	23
Kornić	28	347	1	0	6	10	17
Dobrinj	26	497	4	7	8	4	23
Vrbnik	26	414	2	5	5	3	15
Baška	28	397	3	4	8	2	17
Punat	28	374	1	0	1	0	2
Otok Krk	238	4421	17	31	53	40	141

4.2.2 Podaci iz lovne godine 2008./2009.

Tablica 9: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2008. do 31.03.2009. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi

DIVLJA SVINJA		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1- 2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.		Grla		Ukupno Grla
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OMIŠALJ	Lov	20	14	24	22	4	1	3	1	3	0	54	38	92
	Otpad	1	1	2	0	0	0	0	0	1	0	4	1	5
	Ukupno	21	15	26	22	4	1	3	1	4	0	58	39	97
MALINSKA	Lov	22	4	69	14	3	18	10	4	2	0	106	40	146
	Otpad	6	2	4	1	1	0	0	0	0	0	11	3	14
	Ukupno	28	6	73	15	4	18	10	4	2	0	117	43	160
KRK	Lov	1	3	25	10	3	20	2	4	0	0	31	37	68
	Otpad	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	2
	Ukupno	1	3	25	10	3	22	2	4	0	0	31	39	70
KORNIĆ	Lov	6	4	13	8	0	1	6	2	1	0	26	15	41
	Otpad	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	2
	Ukupno	6	4	13	9	0	1	7	2	1	0	27	16	43
DOBRINJ	Lov	42	33	22	23	1	36	10	10	6	0	81	102	183
	Otpad	3	1	0	0	1	0	1	0	1	0	6	1	7
	Ukupno	45	34	22	23	2	36	11	10	7	0	87	103	190
VRBNIK	Lov	27	26	26	10	2	12	4	4	4	1	63	53	116
	Otpad	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	2	3
	Ukupno	27	26	27	10	2	13	4	5	4	1	64	55	119
VIII/101 KRK	Lov	118	84	179	87	13	88	35	25	16	1	361	285	646
	Otpad	10	4	7	2	2	3	2	1	2	0	23	10	33
	Ukupno	128	88	186	89	15	91	37	26	18	1	384	295	679
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
VIII/1 BAŠKA	Lov	8	3	27	2	1	8	2	1	2	0	40	14	54
	Otpad	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	Ukupno	8	3	29	3	1	8	2	1	2	0	42	15	57
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
PUNAT	Lov	0	0	6	3	1	1	0	0	1	1	8	5	13
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	0	0	6	3	1	1	0	0	1	1	8	5	13
VRBNIK	Lov	0	2	1	0	1	0	0	2	0	0	2	4	6
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	0	2	1	0	1	0	0	2	0	0	2	4	6
VIII/117 PUNAT	Lov	0	2	7	3	2	1	0	2	1	1	10	9	19
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	0	2	7	3	2	1	0	2	1	1	10	9	19
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
OTOK KRK	Lov	126	89	213	92	16	97	37	28	19	2	411	308	719
	Otpad	10	4	9	3	2	3	2	1	2	0	25	11	36
	Ukupno	136	93	222	95	18	100	39	29	21	2	436	319	755
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Tablica 10: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2008. do 31.03.2009. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima

MJESEC	LOVIŠTE VIII/101 KRK			LOVIŠTE VIII/1 BAŠKA			LOVIŠTE VIII/17 PUNAT			UKUPNO OTOK KRK		
	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO
Travanj	27	3	30	4	0	4	0	0	0	31	3	34
Svibanj	38	6	44	1	0	1	0	0	0	39	6	45
Lipanj	44	5	49	5	2	7	0	0	0	49	7	56
Srpanj	77	4	81	9	0	9	1	0	1	87	4	91
Kolovoz	79	4	83	3	0	3	1	0	1	83	4	87
Rujan	96	1	97	4	0	4	0	0	0	100	1	101
Listopad	69	2	71	5	1	6	2	0	2	76	3	79
Studeni	51	1	52	12	0	12	3	0	3	66	1	67
Prosinac	34	2	36	1	0	1	1	0	1	36	2	38
Siječanj	42	1	43	2	0	2	3	0	3	47	1	48
Veljača	37	0	37	1	0	1	2	0	2	40	0	40
Ožujak	52	4	56	7	0	7	6	0	6	65	4	69
UKUPNO	646	33	679	54	3	57	19	0	19	719	36	755

Tablica 11: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2008. do 31.03.2009. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama

LOVNA JEDINICA	BROJ LOVOVA	BROJ LOVACA	ODSTRELJENO				
			VEPAR	KRMAČA	NAZIME	PRASE	UKUPNO SVINJA
Omišalj	46	746	3	2	12	15	32
Malinska	25	736	2	5	10	9	26
Krk	43	621	1	8	11	0	20
Kornić	28	364	1	1	9	3	14
Dobrinj	23	480	1	6	9	11	27
Vrbnik	33	620	1	5	9	16	31
Baška	25	380	5	9	21	11	46
Punat	8	96	0	0	3	0	3
Otok Krk	231	4043	14	36	84	65	199

4.2.3 Podaci iz lovne godine 2009./2010.

Tablica 12: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2009. do 31.03.2010. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi

DIVLJA SVINJA		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1- 2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.		Grla		Ukupno Grla
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OMIŠALJ	Lov	8	7	14	20	1	10	4	2	1	0	28	39	67
	Otpad	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	9	7	14	20	1	10	4	2	1	0	29	39	68
MALINSKA	Lov	6	9	22	14	0	20	4	5	0	0	32	48	80
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	6	9	22	14	0	20	4	5	0	0	32	48	80
KRK	Lov	4	3	20	10	2	6	3	4	1	0	30	23	53
	Otpad	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3	1	4
	Ukupno	6	4	20	10	3	6	3	4	1	0	33	24	57
KORNIĆ	Lov	4	3	14	13	0	5	3	3	1	0	22	24	46
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	4	3	14	13	0	5	3	3	1	0	22	24	46
DOBRINJ	Lov	7	7	45	43	4	5	7	13	2	0	65	68	133
	Otpad	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	Ukupno	8	8	45	43	4	5	7	13	2	0	66	69	135
VRBNIK	Lov	5	3	13	23	3	4	3	8	1	0	25	38	63
	Otpad	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	3	3
	Ukupno	5	3	13	24	3	5	3	9	1	0	25	41	66
VIII/101 KRK	Lov	34	32	128	123	10	50	24	35	6	0	202	240	442
	Otpad	4	2	0	1	1	1	0	1	0	0	5	5	10
	Ukupno	38	34	128	124	11	51	24	36	6	0	207	245	452
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
VIII/1 BAŠKA	Lov	4	3	14	2	0	10	0	1	0	0	18	16	34
	Otpad	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	Ukupno	4	4	15	2	0	10	0	1	0	0	19	17	36
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
PUNAT	Lov	0	1	3	3	2	2	5	1	0	0	10	7	17
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	0	1	3	3	2	2	5	1	0	0	10	7	17
VRBNIK	Lov	5	1	5	0	0	2	0	2	0	0	10	5	15
	Otpad	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
	Ukupno	5	1	5	0	0	3	0	2	0	0	10	6	16
VIII/117 PUNAT	Lov	5	2	8	3	2	4	5	3	0	0	20	12	32
	Otpad	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
	Ukupno	5	2	8	3	2	5	5	3	0	0	20	13	33
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
OTOK KRK	Lov	43	37	150	128	12	64	29	39	6	0	240	268	508
	Otpad	4	3	1	1	1	2	0	1	0	0	6	7	13
	Ukupno	47	40	151	129	13	66	29	40	6	0	246	275	521
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Tablica 13: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2009. do 31.03.2010. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima

MJESEC	LOVIŠTE VIII/101 KRK			LOVIŠTE VIII/1 BAŠKA			LOVIŠTE VIII/17 PUNAT			UKUPNO OTOK KRK		
	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO
Travanj	32	0	32	5	0	5	1	0	1	38	0	38
Svibanj	47	3	50	2	0	2	1	0	1	50	3	53
Lipanj	58	3	61	4	0	4	7	0	7	69	3	72
Srpanj	66	2	68	4	0	4	5	0	5	75	2	77
Kolovoz	67	1	68	2	0	2	5	1	6	74	2	76
Rujan	39	0	39	0	0	0	3	0	3	42	0	42
Listopad	18	0	18	3	0	3	1	0	1	22	0	22
Studeni	13	0	13	4	0	4	0	0	0	17	0	17
Prosinac	16	0	16	0	0	0	3	0	3	19	0	19
Siječanj	12	1	13	2	0	2	1	0	1	15	1	16
Veljača	26	0	26	0	2	2	0	0	0	26	2	28
Ožujak	48	0	48	8	0	8	5	0	5	61	0	61
UKUPNO	442	10	452	34	2	36	32	1	33	508	13	521

Tablica 14: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2009. do 31.03.2010. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama

LOVNA JEDINICA	BROJ LOVOVA	BROJ LOVACA	ODSTRELJENO				
			VEPAR	KRMAČA	NAZIME	PRASE	UKUPNO SVINJA
Omišalj	38	621	1	4	4	4	13
Malinska	13	363	0	7	9	0	16
Krk	42	534	1	5	9	7	22
Kornić	25	390	1	5	11	2	19
Dobrinj	22	445	0	8	9	1	18
Vrbnik	13	201	2	4	2	2	10
Baška	23	402	0	9	6	3	18
Punat	15	302	0	0	0	0	0
Otok Krk	191	3258	5	42	50	19	116

4.2.4 Podaci iz lovne godine 2010./2011.

Tablica 15: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2010. do 31.03.2011. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi

DIVLJA SVINJA		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1- 2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
OMIŠALJ	Lov	15	5	13	8	3	3	0	3	0	1	31	20	51
	Otpad	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	16	5	13	8	3	3	0	3	0	1	32	20	52
MALINSKA	Lov	14	2	35	7	5	20	3	4	1	0	58	33	91
	Otpad	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	15	2	35	7	5	20	3	4	1	0	59	33	92
KRK	Lov	20	14	11	6	2	4	2	3	1	0	36	27	63
	Otpad	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	20	14	12	6	2	4	2	3	1	0	37	27	64
KORNIĆ	Lov	5	1	18	11	2	3	0	2	0	0	25	17	42
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	5	1	18	11	2	3	0	2	0	0	25	17	42
DOBRINJ	Lov	19	8	35	30	0	10	6	11	0	3	60	62	122
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	19	8	35	30	0	10	6	11	0	3	60	62	122
VRBNIK	Lov	10	16	21	9	1	4	4	11	0	1	36	41	77
	Otpad	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	2	3
	Ukupno	10	17	21	10	1	4	5	11	0	1	37	43	80
VIII/101 KRK	Lov	83	46	133	71	13	44	15	34	2	5	246	200	446
	Otpad	2	1	1	1	0	0	1	0	0	0	4	2	6
	Ukupno	85	47	134	72	13	44	16	34	2	5	250	202	452
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
VIII/1 BAŠKA	Lov	13	13	11	7	0	4	1	0	0	0	25	24	49
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	13	13	11	7	0	4	1	0	0	0	25	24	49
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
PUNAT	Lov	9	7	11	7	0	1	2	1	2	0	24	16	40
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	9	7	11	7	0	1	2	1	2	0	24	16	40
VRBNIK	Lov	0	1	3	0	1	0	0	2	0	2	4	5	9
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	0	1	3	0	1	0	0	2	0	2	4	5	9
VIII/117 PUNAT	Lov	9	8	14	7	1	1	2	3	2	2	28	21	49
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	9	8	14	7	1	1	2	3	2	2	28	21	49
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
OTOK KRK	Lov	105	67	158	85	14	49	18	37	4	7	299	245	544
	Otpad	2	1	1	1	0	0	1	0	0	0	4	2	6
	Ukupno	107	68	159	86	14	49	19	37	4	7	303	247	550
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Tablica 16: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2010. do 31.03.2011. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima

MJESEC	LOVIŠTE VIII/101 KRK			LOVIŠTE VIII/1 BAŠKA			LOVIŠTE VIII/17 PUNAT			UKUPNO OTOK KRK		
	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO
Travanj	24	1	25	0	0	0	3	0	3	27	1	28
Svibanj	42	0	42	1	0	1	3	0	3	46	0	46
Lipanj	43	1	44	2	0	2	6	0	6	51	1	52
Srpanj	66	2	68	4	0	4	8	0	8	78	2	80
Kolovoz	57	1	58	4	0	4	6	0	6	67	1	68
Rujan	57	1	58	4	0	4	5	0	5	66	1	67
Listopad	20	0	20	4	0	4	1	0	1	25	0	25
Studeni	20	0	20	3	0	3	0	0	0	23	0	23
Prosinac	23	0	23	7	0	7	1	0	1	31	0	31
Siječanj	41	0	41	8	0	8	5	0	5	54	0	54
Veljača	21	0	21	3	0	3	5	0	5	29	0	29
Ožujak	32	0	32	9	0	9	6	0	6	47	0	47
UKUPNO	446	6	452	49	0	49	49	0	49	544	6	550

Tablica 17: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2010. do 31.03.2011. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama

LOVNA JEDINICA	BROJ LOVOVA	BROJ LOVACA	ODSTRELJENO				
			VEPAR	KRMAČA	NAZIME	PRASE	UKUPNO SVINJA
Omišalj	21	471	1	5	4	7	17
Malinska	28	686	2	9	14	3	28
Krk	24	317	3	2	5	13	23
Kornić	23	279	1	4	7	0	12
Dobrinj	15	320	1	4	18	6	29
Vrbnik	16	213	1	9	3	4	17
Baška	27	356	1	4	10	23	38
Punat	13	223	0	0	0	0	0
Otok Krk	167	2865	10	37	61	56	164

4.2.5 Podaci iz lovne godine 2011./2012.

Tablica 18: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2011. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk, po lovnim jedinicama i lovištima po spolnoj i dobnoj strukturi

DIVLJA SVINJA		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1- 2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno Grla
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OMIŠALJ	Lov	19	15	32	20	3	5	8	2	2	0	64	42	106
	Otpad	4	1	4	0	0	1	0	0	0	0	8	2	10
	Ukupno	23	16	36	20	3	6	8	2	2	0	72	44	116
MALINSKA	Lov	64	22	86	20	2	14	8	14	0	1	160	71	231
	Otpad	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	Ukupno	65	22	87	20	2	14	8	14	0	1	162	71	233
KRK	Lov	43	23	35	18	1	15	2	5	1	0	82	61	143
	Otpad	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	43	23	35	18	2	15	2	5	1	0	83	61	144
KORNIĆ	Lov	28	16	29	16	1	9	3	4	2	1	63	46	109
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	28	16	29	16	1	9	3	4	2	1	63	46	109
DOBRINJ	Lov	31	29	67	28	2	23	6	9	0	0	106	89	195
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	31	29	67	28	2	23	6	9	0	0	106	89	195
VRBNIK	Lov	45	35	24	7	7	18	7	22	3	2	86	84	170
	Otpad	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	3	4
	Ukupno	45	35	25	8	7	19	7	23	3	2	87	87	174
VIII/101 KRK	Lov	230	140	273	109	16	84	34	56	8	4	561	393	954
	Otpad	5	1	6	1	1	2	0	1	0	0	12	5	17
	Ukupno	235	141	279	110	17	86	34	57	8	4	573	398	971
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
VIII/1 BAŠKA	Lov	41	26	33	8	1	14	3	1	0	0	78	49	127
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	41	26	33	8	1	14	3	1	0	0	78	49	127
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
PUNAT	Lov	16	7	13	11	3	6	5	4	1	0	38	28	66
	Otpad	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	16	7	14	11	3	6	5	4	1	0	39	28	67
VRBNIK	Lov	12	11	11	0	0	2	1	8	0	0	24	21	45
	Otpad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno	12	11	11	0	0	2	1	8	0	0	24	21	45
VIII/117 PUNAT	Lov	28	18	24	11	3	8	6	12	1	0	62	49	111
	Otpad	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Ukupno	28	18	25	11	3	8	6	12	1	0	63	49	112
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
OTOK KRK	Lov	299	184	330	128	20	106	43	69	9	4	701	491	1192
	Otpad	5	1	7	1	1	2	0	1	0	0	13	5	18
	Ukupno	304	185	337	129	21	108	43	70	9	4	714	496	1210
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Tablica 19: Izlučenje divljih svinja od 01.04.2011. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk po mjesecima i lovištima

MJESEC	LOVIŠTE VIII/101 KRK			LOVIŠTE VIII/1 BAŠKA			LOVIŠTE VIII/17 PUNAT			UKUPNO OTOK KRK		
	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO	ODSTRJEL	OTPAD	UKUPNO
Travanj	20	2	22	0	0	0	3	0	3	23	2	25
Svibanj	44	0	44	4	0	4	3	0	3	51	0	51
Lipanj	56	1	57	4	0	4	5	0	5	65	1	66
Srpanj	86	1	87	8	0	8	11	0	11	105	1	106
Kolovoz	115	0	115	14	0	14	7	0	7	136	0	136
Rujan	120	2	122	12	0	12	5	1	6	137	3	140
Listopad	148	2	150	17	0	17	18	0	18	183	2	185
Studeni	125	5	130	20	0	20	18	0	18	163	5	168
Prosinac	62	1	63	7	0	7	8	0	8	77	1	78
Siječanj	57	1	58	26	0	26	10	0	10	93	1	94
Veljača	41	0	41	4	0	4	8	0	8	53	0	53
Ožujak	80	2	82	11	0	11	15	0	15	106	2	108
UKUPNO	954	17	971	127	0	127	111	1	112	1192	18	1210

Tablica 20: Izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2011. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk i po lovnim jedinicama

LOVNA JEDINICA	BROJ LOVOVA	BROJ LOVACA	ODSTRELJENO				
			VEPAR	KRMAČA	NAZIME	PRASE	UKUPNO SVINJA
Omišalj	23	488	3	1	6	12	22
Malinska	29	688	1	3	19	25	48
Krk	19	267	1	2	5	18	26
Kornić	25	320	3	3	5	9	20
Dobrinj	12	193	0	2	2	14	18
Vrbnik	10	195	2	4	0	19	25
Baška	35	378	1	13	31	60	105
Punat	12	210	3	0	0	2	5
Otok Krk	165	2739	14	28	68	159	269

4.2.6 Ukupni podaci za razdoblje od 01.04.2007. do 31.03.2012.

Tablica 21: Ukupno izlučenje divljih svinja po lovnim godinama od 01.04.2007. do 31.03.2012. i ukupno za otok Krk, po spolnoj i dobnoj strukturi

DIVLJA SVINJA 01.04.07.-31.03.08.		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1-2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OTOK KRK	Lov	35	34	75	51	20	30	27	25	5	2	162	142	304
	Otpad	6	3	5	4	0	2	0	4	0	0	11	13	24
	Ukupno	41	37	80	55	20	32	27	29	5	2	173	155	328
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
DIVLJA SVINJA 01.04.08.-31.03.09.		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1-2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OTOK KRK	Lov	126	89	213	92	16	97	37	28	19	2	411	308	719
	Otpad	10	4	9	3	2	3	2	1	2	0	25	11	36
	Ukupno	136	93	222	95	18	100	39	29	21	2	436	319	755
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
DIVLJA SVINJA 01.04.09.-31.03.10.		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1-2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OTOK KRK	Lov	43	37	150	128	12	64	29	39	6	0	240	268	508
	Otpad	4	3	1	1	1	2	0	1	0	0	6	7	13
	Ukupno	47	40	151	129	13	66	29	40	6	0	246	275	521
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
DIVLJA SVINJA 01.04.10.-31.03.11.		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1-2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OTOK KRK	Lov	105	67	158	85	14	49	18	37	4	7	299	245	544
	Otpad	2	1	1	1	0	0	1	0	0	0	4	2	6
	Ukupno	107	68	159	86	14	49	19	37	4	7	303	247	550
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
DIVLJA SVINJA 01.04.11.-31.03.12.		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1-2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OTOK KRK	Lov	299	184	330	128	20	106	43	69	9	4	701	491	1192
	Otpad	5	1	7	1	1	2	0	1	0	0	13	5	18
	Ukupno	304	185	337	129	21	108	43	70	9	4	714	496	1210
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
DIVLJA SVINJA 01.04.07.-31.03.12.		Mladunčad 0-1 god.		Pomladak 1-2 god.		Mladi 3 god.		Srednji 4-5 god.		Zreli 6 i > god.				Ukupno
		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		Grla		
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
OTOK KRK	Lov	608	411	926	484	82	346	154	198	43	15	1813	1454	3267
	Otpad	27	12	23	10	4	9	3	7	2	0	59	38	97
	Ukupno	635	423	949	494	86	355	157	205	45	15	1872	1492	3364
	Planirano	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Tablica 22: Ukupno izlučenje divljih svinja od 01.04.2007. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk po mjesecima

Lovna godina	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	UKUPNO 01.04.07.- 31.03.12.g.
MJESEC	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	
Travanj	21	34	38	28	25	146
Svibanj	20	45	53	46	51	215
Lipanj	23	56	72	52	66	269
Srpanj	49	91	77	80	106	403
Kolovoz	35	87	76	68	136	402
Rujan	47	101	42	67	140	397
Listopad	21	79	22	25	185	332
Studeni	21	67	17	23	168	296
Prosinac	27	38	19	31	78	193
Siječanj	20	48	16	54	94	232
Veljača	20	40	28	29	53	170
Ožujak	24	69	61	47	108	309
UKUPNO	328	755	521	550	1210	3364

Tablica 23: Ukupno izlučenje divljih svinja u skupnim lovovima od 01.04.2007. do 31.03.2012. ukupno za otok Krk

LOVNA GODINA	BROJ LOVOVA	BROJ LOVACA	ODSTRELJENO				UKUPNO SVINJA
			VEPAR	KRMAČA	NAZIME	PRASE	
2007./2008.	238	4421	17	31	53	40	141
2008./2009.	231	4043	14	36	84	65	199
2009./2010.	191	3258	5	42	50	19	116
2010./2011.	167	2865	10	37	61	56	164
2011./2012.	165	2739	14	28	68	159	269
UKUPNO	992	17326	60	174	316	339	889

Na temelju svih prethodno navednih tablica tj. analizom izlučenja divljih svinja iz tablica za posljednjih pet lovnih godina u razdoblju od 01. travnja 2007. do 31. ožujka 2012. godine dolazimo do sljedećih zaključaka:

- s otoka Krka izlučeno je ukupno 3364 grla divljih svinja,
- što ima više divljači u lovištu veći je odstrjel divljači,
- najveći broj divljih svinja odstrjeljen je u pojedinačnom lovu,
- u skupnim lovovima odstrijeljeno je 889 grla divljih svinja od toga:
  - 60 VEPROVA,
  - 174 KRMAČA,
  - 316 NAZIMADI,
  - 339 PRASADI,
- organizirano je 992 skupna lova u kojima je sudjelovalo 17326 lovaca,
- najveći odstrjel je u ljetnim mjesecima-srpanj, kolovoz, rujna, a razlozi za to su što je tada u lovištu najveći broj divljači, neiskusna prasada počinje intenzivnija kretanja, čekanje na čekama zbog vremenskih prilika veoma je ugodno,
- najveći broj divljači odstrjeljuje se u dobi do dvije godine; prasada i pomladak izlučeno je ukupno 2501 grlo, što iznosi 74,34 %,
- najviše svinja odstrjeljuje se u centralnom dijelu otoka u lovnim jedinicama Malinska, Dobrinj i Vrbnik, to je i «najzeleniji dio» otoka,
- u lovištu Punat najmanji je odstrjel, prva divlja svinja odstrjeljena je tek u lovnoj godini 2006./2007., u tom lovištu još uvijek prevladava kamenjar.

5. Analiza trofeja veprova u medalji stečenih na otoku Krku

Slika 20: Najjače kljove veprova s otoka Krka; odstreljen u lovištu VIII/101 Krk 15. prosinca 2007. lovac Miljenko Drpić, ocijenjen sa 137,55 točaka (Foto: Nikola Dujmović)

Kod divlje svinje trofej predstavljaju zubi očnjaci kod muških grla starijih od dvije godine. Ovaj trofej nazivamo kljovama, a djelimo ih na brusače i sjekače. Brusači su zubi očnjaci iz gornje vilice, a sjekači su zubi očnjaci iz donje vilice (VRATARIĆ, 2004.). U daljnjoj analizi trofeje nećemo djeliti po lovištima nego ćemo ih promatrati i uspoređivati kao trofeje stečene na otoku Krku.

Tablica 24: Stečene trofeje veprova u medalji do 31.03.2007. godine s otoka Krka

2003	2004	2005	2006	2007
	122,60	121,85	123,85	
	117,05	116,10	122,20	
	116,50	113,70	120,00	
	110,70	113,40	117,05	
		112,85	112,75	

Prema FRKOVIĆU (2007.) u Primorsko-goranskoj županiji evidentirano ukupno 326 trofeja veprova u medalji, od vremena kada se ocjenjuju lovačke trofeje do trenutka održavanja lovačke izložbe prigodom koje je ova knjiga izdana. Od toga u 3 lovne godine s otoka Krka stečeno je 15 trofeja u medalji (1 trofej odstreljen u svibnju 2007. godine, pa je evidentiran u Tablici 25.). Trofeji su evidentirani od 1960.-tih godina iz cijele Primorsko-goranske županije, a Krk je u samo 3 lovne godine stekao 4,6 % trofeja veprova u medalji. Već na prvi pogled može se zaključiti da su veprovi s otoka Krka jaki genetski potencijal, te da bi pravilnim gospodarenjem imali vrhunske trofeje. Prvo pojavljivanje divlje svinje bilo je krajem 1990.-tih godina, pa je logično da treba barem 5 godina da bi divljač sazrila i mogla uopće imati trofeje u medalji. Pregledom evidencije stečenih trofeja veprova u medalji od 01. travnja 2007. do 31. ožujka 2012. godine iz evidencije trofeja divljači sva tri lovišta na otoku Krku situacija izgleda kako je prikazano u tablici 25.

Tablica 25: Trofeje veprova u medalji od 01.04.2007. do 31.03.2012.godine s otoka Krka

LOVNA GODINA				
2007./2008.	2008./2009.	2009./2010.	2010./2011.	2011./2012.
137,55	128,35	132,50	121,15	117,05
126,10	121,30	121,80	118,25	115,80
124,15	121,25	120,60	116,50	115,45
122,70	120,95	120,35	116,30	114,45
122,50	119,35	118,25	116,00	114,10
118,80	118,65	117,80	115,25	113,05
118,00	118,30	117,15	112,85	112,30
115,70	118,05	116,20	110,55	111,95
113,45	117,55	115,80	110,55	111,00
112,55	117,35	115,60		110,85
112,20	117,20	114,20		110,45
110,90	116,60	113,05		
110,65	116,40	112,35		
110,10	116,25	112,20		
	115,55			
	114,80			
	113,15			
	112,85			
	112,00			
	111,25			
	110,35			
	110,25			
	110,10			

Tablica 26: Postotak trofeja veprova u medalji od 01.04.2003. do 31.03.2012. godine s otoka Krka u odnosu na ukupno izlučenje divljih svinja sa prosječnim vrijednostima stečenih trofeja u medalji

LOVNA GODINA	UKUPNO IZLUČENJE DIVLJIH SVINJA	POSTOTAK U MEDALJI	BROJ TROFEJA STEČENIH U MEDALJI	PROSJEČNA VRIJEDNOST STEČANIH TROFEJA U MEDALJI	PROSJEČNA VRIJEDNOST NAJAČIH ČETIRI STEČENA TROFEJA
2003./2004.	5	0 %	0	0	0
2004./2005.	41	9,8 %	4	116,71	116,71
2005./2006.	47	10,64 %	5	115,58	116,26
2006./2007.	145	3,45 %	5	119,17	120,78
2007./2008.	328	4,27 %	14	118,24	127,63
2008./2009.	755	3,05 %	23	116,43	122,96
2009./2010.	521	2,69 %	14	117,71	123,81
2010./2011.	550	1,64 %	9	115,27	118,05
2011./2012.	1210	0,91 %	11	113,31	115,69
UKUPNO	3602	2,36 %	85	116,55	120,24

U lovnoj godini 2007./2008. odstreljena je trofeja vepa ocijenjena sa 137.55 točaka koja postaje prvak Primorsko –goranske županije i četvrta trofeja po snazi u Republici Hrvatskoj.

Analizom gornje tablice vidljivo je:

- postotak stečenih trofeja veprova u medalji u odnosu na ukupno izlučenje opada svake lovne godine,
- opada prosječna vrijednost stečenih trofeja u medalji,
- opada prosječna vrijednost četiri najača trofeja (brojku četiri smo uzeli jer je to najmanji broj trofeja stečenih u medalji u lovnoj godini 2004./2005.).

Zaključak : Nepravilnim odstrjelom dolazi do stagnacije kvalitete trofeje.

6. Bolesti divljih svinja

Boluje od sličnih bolesti kao i domaća svinja. Najpogibelnija bolest za ovu vrstu divljači je svinjska kuga, dok je za ljude najopasnija trihinelozna i bjesnoća. Divlja svinja kao svežder može bolovati ili biti prijenosnik cijele palete različitih bolesti. Najčešće su nametničke i parazitarne bolesti, koje veoma uspješno i bez većih simptoma nosi. Veoma je otporna životinjska vrsta (VRATARIĆ, 2004.).

6.1 Bolesti divljih svinja na otoku Krku

Na otoku Krku do sada nije zabilježen niti jedan slučaj bjesnoće. Divlje svinje posljednjih godina se dostavljanjem slučajnog uzorka pregledavaju na klasičnu svinjsku kugu. Do sada nije bilo slučajeva ove bolesti. Poštujući zakonske odredbe svako odstrijeljeno grlo divlje svinje pregledava se na trihinelozu. Trihineloze nije bilo od odstreljene prve divlje svinje sve do kolovoza 2010. godina, tj. punih sedam godina. U istom razdoblju (od 01. travnja 2003. do 31. srpnja 2010.) izlučeno je ukupno 2048 divljih svinja koje su sve pojedinačno pregledane i bile negativne na ovu bolest (pregledan je nešto manji broj divljih svinja, jer pod pojmom izlučeno smatramo i odstrel i otpad, a otpad se ne pregledava već se neškodljivo uklanja); također od 01. travnja 1998. godine do danas odstrijeljeno je 11 smeđih medvjeda koji su svi pregledani i također svi su bili negativni na trihinelozu. Od pojave trihineloze u razdoblju od 01. kolovoza 2010. do 30. rujna 2010. godine ukupno je izlučeno 135 grla divljih svinja od čega je 5 bilo pozitivno. Nakon toga ova bolest nestaje sve do ljeta kada se ponovno pojavljuje. U razdoblju od 28. srpnja 2011. do 09. studenog 2011. zabilježeno je 18 slučajeva trihineloze, a od tada do danas više nije bilo pojavljivanja ove bolesti.

6.2 Trihinelozna (*Trichinelosis*)

Trihinelozna je parazitoza, divljih i domaćih mesoždera i sveždera odnosno čovjeka. Među divljim životinjama održava se prirodnim zakonima napadač žrtva, a značajnu ulogu u prenošenju bolesti imaju i lešine invadiranih životinja. S obzirom na razvoj i način širenja opisana su dva ciklusa: silvatički (šumski) i ruralni (urbani). U silvatičkom ciklusu glavni rezervoar parazita su divlje životinje (divlje svinje, lisice, jazavci, medvjedi i dr.), a u ruralnom domaće svinje i glodavci, osobito štakori. Uzročnik bolesti je oblič iz roda

Trichinella u kojemu je do danas definirano 10 genetskih entiteta, označenih T1-T10. Na našem području najčešće vrste su *Trichinella spiralis* i *Trichinella britovi*. Za uzročnika je specifično da se svi razvojni stadiji javljaju u jednom organizmu, koji je i domaćin i posrednik. Nakon invazije ličinke se uvlače u epitelne stanice crijeva, gdje spolno sazrijevaju, a prva novorođena ličinka izađe iz ženke za oko 5 dana po invaziji. To je prva ili crijevna faza razvoja ovog parazita. Nakon crijevne faze, ličinka migrira u poprečno-prugasto mišićje koje je najaktivnije tijekom života jedinke, a to su: ošit, međurebreni, očni, jezični, žvačni i prsni mišići. Tu ulazi u mišićnu stanicu, nastavlja svoj rast i kapsulira. Invazijski je sposobna oko dva tjedna poslije invazije, a može opstati godinama. Ovo je druga ili mišićna faza invazije. Bolest se u životinja ne očituje nikakvim vidljivim vanjskim znacima. Čovjek se invadira tako da pojede nedovoljno termički obrađeno meso invadiranih životinja. Kod čovjeka za vrijeme crijevne faze simptomi sličje gripi: bolovi u trbuhu, proljev, povišena tjelesna temperatura i slično. Poslije nekoliko dana u mišićnoj fazi javljaju se bolovi u mišićima, alergijska reakcija, otok oko očiju i drugo. Jačina ovih simptoma ovisi o vrsti parazita i jačini invazije, a u slučaju jake invazije mogući je i smrtni ishod (FLORIJAČIĆ, 2002.). S obzirom da su to općeniti znakovi opasno ih je zamjeniti za pokvarenu probavu. Posljedice bolesti čovjek osjeća doživotno.

Širenje trihineloze: Štakor je izvor invazije i predstavlja žarište trihineloze u ruralnim i urbanim sredinama. Oni se zaraze jedenjem toplinski neobrađenih otpadaka mesa koji su invadirani trihinelozom. Ova bolest može se naći u preko 40 vrsta životinja, a zapravo svi sisavci mog biti zaraženi ovim parazitom (dokazano na više od 100 vrsta životinja).

Spriječavanje širenja: U spriječvanju širenja trihineloze i oboljevanja u ljudi na prvom je mjestu trihineloskopski pregled mesa koji potječe od mesojeda i svejeda, stoga je obvezan pregled za svaku odstreljenu divlju svinju. Moguće je da od trihineloze obole i preživači konzumirajući travu sa komadićima tkiva lešine, no to je mnogo rjeđi slučaj. Veoma je česta kod lisica budući se hrane štakorima .

7. Zaključak

Iz prikazanog izlučenja po lovnim godinama vidljivo je da odstrel divljih svinja na otoku Krku svake godine raste, usprkos cijelogodšnjem i maksimalno pojačanom lovu. Divljač teži zauzimanju gospodarskog kapaciteta staništa i tjerana nagonom za održanjem svoje vrste koristi sve prirodne mogućnosti za opstanak. U ovako kvalitetnom staništu nije realno očekivati potpuno izlučenje divljih svinja niti jednom metodom i upitno je da li postoji netko tko bi to mogao provesti. Nepobitna je činjenica da lovci ovakvim načinom izlova divlju svinju drže pod kontrolom, tj. što je veća brojnost, odstreljuje se veći broj grla. Problem divljih svinja kao invazivne vrste posljednjih godina prisutan je gotovo u cijelom svijetu gdje su uvjeti staništa odgovarajući. Pokušaja za rješavanje ovog problema bilo je različitim načinima i metodama, ali niti jedna nije polučila odgovarajući uspjeh. Pokušavalo se: steriliziranjem, trovanjem, zamkama, klopama i dr., ali pokazalo se da su najučinkovitije za držanje svinja pod kontrolom klasične lovne metode. Lovne metode jedino su opravdane iz više razloga, a pogotovo zato, jer je divlja svinja divljač i kao takva vrsta životinje zaslužuje takav tretman. Na otoku Krku vladaju specifični uvjeti, stanište je u sukcesiji, puno je gustiša, cijelu godinu ne nedostaje vode, ima mnogo šume, vlažnih kanala i dva jezera, povoljna je klima i u staništu je obilje hrane. Ovakvi stanišni uvjeti okidač su za neprestano razmnožavanje. Bolja situacija bila bi kada se ne bi odstreljivale krmače koje vode mladunčad. Odstrjelom krmače dolazi do bucanja svih ženskih grla, koje je ona vodila. Kvaliteta trofeja iz godine u godinu opada što je za struku dokaz da nepravilnim gospodarenjem divljači ista stagnira i gubi svoja genetska svojstva. Postoje naredbe za potpuno uklanjanje divlje svinje s otoka i potrebno ih je poštivati, ali nameće se pitanje kako to provesti. Trenutno je tako nešto gotovo nemoguće iz više razloga, a prvenstveno zbog specifičnih uvjeta koji vladaju u staništu. Da slučajno nekom metodom s otoka Krka izlučimo i posljednji primjerak divlje svinje za kratko vrijeme doplivali bi novi primjerci ove divljači, a za par godina situacija bi bila identična današnjoj. Nije prikladno divlju svinju nazivati alohtonom divljači ili stranom svojtom, jer ona je prirodno doplivala na otok Krk, a u cijeloj Republici Hrvatskoj autohtona je vrsta divljači. U slučaju Krka ili nekog drugog otoka možemo ju nazvati nepoželjnom vrstom divljači.

8.Literatura

1. BORM L., GARMS H. (1981): Fauna Evrope, Mladinska knjiga, Ljubljana, str.4-5,67-69.
2. DARABUŠ S., JAKELIĆ Z.-I. (1996): Osnove lovstva , Tiskara Varteks-Varaždin, str.96-103.
3. DARABUŠ S., HERENČIĆ J., KRAČUN F. (1996): Lovno gospodarska osnova lovišta VIII/1 «Baška» za razdoblje od 01.04.1995. do 31.03.2005., «Zelendvor» dd, Varaždin, str.86a.
4. DARABUŠ S., HERENČIĆ J., KRAČUN F. (1996): Lovno gospodarska osnova lovišta VIII/17 «Punat» za razdoblje od 01.04.1995. do 31.03.2005.,«Zelendvor» dd,Varaždin, str.85a.
5. DOKUMENTACIJA ZA LOV (potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova, zapisnici o obavljenom lovu i popisi sudionika skupnog lova) za lovišta VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2007./2008.
6. DOKUMENTACIJA ZA LOV (potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova, zapisnici o obavljenom lovu i popisi sudionika skupnog lova) za lovišta VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2008./2009.
7. DOKUMENTACIJA ZA LOV (potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova, zapisnici o obavljenom lovu i popisi sudionika skupnog lova) za lovišta VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2009./2010.
8. DOKUMENTACIJA ZA LOV (potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova, zapisnici o obavljenom lovu i popisi sudionika skupnog lova) za lovišta VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2010./2011.
9. DOKUMENTACIJA ZA LOV (potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova, zapisnici o obavljenom lovu i popisi sudionika skupnog lova) za lovišta VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2011./2012.
10. EVIDENCIJA TROFEJA DIVLJAČI za lovište VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2007./2008.
11. EVIDENCIJA TROFEJA DIVLJAČI za lovište VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2008./2009.
12. EVIDENCIJA TROFEJA DIVLJAČI za lovište VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2009./2010.

13. EVIDENCIJA TROFEJA DIVLJAČI za lovište VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2010./2011.
14. EVIDENCIJA TROFEJA DIVLJAČI za lovište VIII/1 Baška, VIII/17 Punat, VIII/101 Krk za lovnu godinu 2011./2012.
15. FLORIJAČIĆ T. (2002): Invazijske bolesti divljači. U: TUCAK, Z (ur.): Lovstvo II. prošireno izdanje, Poljoprivredni fakultet Osijek, 232-233.
16. FRKOVIĆ A. (2007): Naše trofejno blago, Tiskara Varteks d.o.o, Varaždin, str.123-135.
17. GRUBEŠIĆ M. (2004): Lovljenje divljači. U: MUSTAPIĆ Z: (ur.): Lovstvo, Hrvatski lovački savez, Zagreb, 432-439.
18. KOPREK Z. (1996): Lovno gospodarska osnova za zajedničko otvoreno lovište Županije primorsko-goranske lovište broj 1 «Krk» za gospodarsko razdoblje od 01.04.1997. do 31.03.2007., «Zelendvor» dd, Varaždin, str.75a.
19. KOSTIJAL V. (2005): Lovno-gospodarska osnova za državno lovište VIII/1 «Baška» za razdoblje od 01.04.2005. do 31.03.2015., Pan projekt doo, Rijeka, str.3.
20. KOSTIJAL V. (2007): Lovno-gospodarska osnova za zajedničko lovište VIII/101 «Krk» za razdoblje od 01.04.2007. do 31.03.2017., Pan projekt doo, Rijeka, str.4.
21. KOSTIJAL V. (2005): Lovno-gospodarska osnova za državno lovište VIII/17 «Punat» za razdoblje od 01.04.2005. do 31.03.2015., Pan projekt doo, Rijeka, str.3.
22. SERTIĆ D. (2005): Uzgajanje divljači i uređivanje lovišta, Veleučilište u Karlovcu, Karlovac, str.151-167.
23. VRATARIĆ P. (2004): Divlja svinja. U: MUSTAPIĆ Z. (ur.): Lovstvo, Hrvatski lovački savez, Zagreb, 85-91.

9. Sažetak

Divlja svinja u Republici Hrvatskoj autohtona je vrsta. Zakonski spada u krupnu, lovostajem zaštićenu vrstu divljači. Krajem prošlog stoljeća tjerana nagonom za širenjem svoje vrste plivanjem dolazi na otok. Krk je danas veoma kvalitetno stanište za život krupne divljači. Obilje hrane, vode, gusta vegetacija, raznolikost staništa, mir u lovištu, kvalitetno tlo, zapuštanje poljoprivrednih površina koje se pretvaraju u šikaru, rezultira stalnim prirastom postojeće divljači kao i zauzimanje prostora od nove pristigle divljači. Nekada je otok izgledao bitno drugačije nego kako izgleda danas. Obradivao se svaki komadić zemlje, a danas se većina prepušta sukcesiji. Nova situacija u staništu uvjetuje i pojavu novih životinjskih vrsta. Upravo ovakva situacija pogoduje krupnoj, a ne odgovara sitnoj divljači. Divlje svinje nalaze se i u nelovnim površinama, gdje dolaze zbog hrane i mira, budući se tu zbog zakonskih propisa ne vrši lov. Nelovne površine služe kao rezervat iz kojeg nastanjuju najkvalitetnija staništa. «Crna divljač» na otoku Krku smatra se nepoželjnom vrstom divljači, te se sukladno naredbama ministarstva lovi cijele godine, bez obzira na spol i dob. Zbog odstrjela krmača vodilja, kvalitetnog staništa i velikog odstrjela bucanje i prašenje traje tijekom cijele lovne godine. Divljač pokušava opstati koristeći svoje prirodne mehanizme za očuvanje svoje vrste. U devet lovnih godina s otoka je izlučeno 3.602 grla divljih svinja. Kvalitetu staništa potvrđuje i snaga trofeja odstreljenih veprova, koja zbog nepravilnog odstrjela opada. Želja za potpunim izlučenjem divlje svinje s otoka Krka borba je sa prirodom, a za sada priroda uvijek pobjeđuje. Da li će tako biti i ovoga puta pokazati će budućnost.

10. Summary

The wild boar is a native species in the Republic of Croatia. This large game animal is protected by law in closed season. At the end of the last century, driven by instinct to expand its species, it swam from the mainland to the island of Krk. Today Krk provides an excellent habitat for large game animals. Due to an abundance of food, water, dense vegetation, habitat diversity, peaceful hunting ground, fertile ground, abandoned farming areas which have been turning into thick underbrush, the existing game is on a constant increase while new arrivals crowd the existing habitat. The island has changed much and the landscape is not what it was once. Each parcel of land was once cultivated, while today it is left to succession. The new situation in the habitat has caused the emergence of new animal species. It is exactly this type of situation that suits the large and not the small game animals. Wild boars are found in areas not designated for hunting where they come to feed in a peaceful environment since by law hunting is prohibited there. Areas not designated for hunting serve as a game refuge and as such are considered to be habitats of the highest quality. The “black game” on the island of Krk is considered an undesirable type of game animal and pursuant to regulations may be hunted throughout the year, regardless of its sex or age. Due to the eradication of dominant female wild boars, excellent habitat and the large number of killings, mating lasts throughout the entire hunting season. The wild boar tries to survive using its natural mechanisms to preserve its species. In the nine years of hunting 3,602 head of wild boars were eradicated. The quality of the habitat is measured by the number of male boars that were killed as trophies, this being on the decline due to irregular killings. The desire to completely eradicate the wild boar from the island of Krk is a battle against nature and nature is winning, for now. Will this be the case now, only the future will tell.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Diplomski rad

STATUS DIVLJE SVINJE (*Sus scrofa L.*) NA OTOKU KRKU

Nikola Dujmović

Sažetak: Divlja svinja u Republici Hrvatskoj autohtona je vrsta. Zakonski spada u krupnu, lovostajem zaštićenu vrstu divljači. Krajem prošlog stoljeća tjerana nagonom za širenjem svoje vrste plivanjem dolazi na otok. Krk je danas veoma kvalitetno stanište za život krupne divljači. Obilje hrane, vode, gusta vegetacija, raznolikost staništa, mir u lovištu, kvalitetno tlo, zapuštanje poljoprivrednih površina koje se pretvaraju u šikaru, rezultira stalnim prirastom postojeće divljači kao i zauzimanje prostora od nove pristigle divljači. Nekada je otok izgledao bitno drugačije nego kako izgleda danas. Obrađivao se svaki komadić zemlje, a danas se većina prepušta sukcesiji. Nova situacija u staništu uvjetuje i pojavu novih životinjskih vrsta. Upravo ovakva situacija pogoduje krupnoj, a ne odgovara sitnoj divljači. Divlje svinje nalaze se i u nelovnim površinama, gdje dolaze zbog hrane i mira, budući se tu zbog zakonskih propisa ne vrši lov. Nelovne površine služe kao rezervat iz kojeg nastanjuju najkvalitetnija staništa. «Crna divljač» na otoku Krku smatra se nepoželjnom vrstom divljači, te se sukladno naredbama ministarstva lovi cijele godine, bez obzira na spol i dob. Zbog odstrjela krmača vodilja, kvalitetnog staništa i velikog odstrjela bucanje i prašenje traje tijekom cijele lovne godine. Divljač pokušava opstati koristeći svoje prirodne mehanizme za očuvanje svoje vrste. U devet lovnih godina s otoka je izlučeno 3.602 grla divljih svinja. Kvalitetu staništa potvrđuje i snaga trofeja odstreljenih veprova, koja zbog nepravilnog odstrjela opada. Želja za potpunim izlučenjem divlje svinje s otoka Krka borba je sa prirodom, a za sada priroda uvijek pobjeđuje. Da li će tako biti i ovoga puta pokazati će budućnost.

STATUS OF WILD BOAR (*Sus scrofa L.*) ON THE ISLAND KRK

Summary: The wild boar is a native species in the Republic of Croatia. This large game animal is protected by law in closed season. At the end of the last century, driven by instinct to expand its species, it swam from the mainland to the island of Krk. Today Krk provides an excellent habitat for large game animals. Due to an abundance of food, water, dense vegetation, habitat diversity, peaceful hunting ground, fertile ground, abandoned farming areas which have been turning into thick underbrush, the existing game is on a constant increase while new arrivals crowd the existing habitat. The island has changed much and the landscape is not what it was once. Each parcel of land was once cultivated, while today it is left to succession. The new situation in the habitat has caused the emergence of new animal species. It is exactly this type of situation that suits the large and not the small game animals. Wild boars are found in areas not designated for hunting where they come to feed in a peaceful environment since by law hunting is prohibited there. Areas not designated for hunting serve as a game refuge and as such are considered to be habitats of the highest quality. The “black game” on the island of Krk is considered an undesirable type of game animal and pursuant to regulations may be hunted throughout the year, regardless of its sex or age. Due to the eradication of dominant female wild boars, excellent habitat and the large number of killings, mating lasts throughout the entire hunting season. The wild boar tries to survive using its natural mechanisms to preserve its species. In the nine years of hunting 3,602 head of wild boars were eradicated. The quality of the habitat is measured by the number of male boars that were killed as trophies, this being on the decline due to irregular killings. The desire to completely eradicate the wild boar from the island of Krk is a battle against nature and nature is winning, for now. Will this be the case now, only the future will tell.